

**ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Б Е О Г Р А Д**

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ И АНАЛИЗА О РАДУ СЛУЖБИ И
ОДЕЉЕЊА ХИТНЕ МЕДИЦИНСКЕ ПОМОЋИ НА
ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА**

(ЈАНУАР-ДЕЦЕМБАР 2012. ГОДИНЕ)

Београд, фебруар 2013. године

Наручилац задатка:

Град Београд Секретаријат за здравство Управе града Београда

Обрађивач:

Градски завод за јавно здравље, Београд

Директор Завода:

Прим. мр сц. др Слободан Тошовић

Помоћница директора:

Душанка Матијевић, др сц. мед., научни сарадник

Носилац задатка:

Прим. др Зоран Дурлевић

Центар за анализу планирање и организацију здравствене заштите

Консултант:

Мр сц. мед. др Анђелија Нешковић

Учесници у изради задатка:

Прим. др Вера Бабић

Прим. мр сц. мед. др Љиљана Сокал Јовановић

Др Анђелко Хладии

Др Марко Делибашић

С а д р ж а ј

страна

У в о д 4

I Хитна стања у интерној медицини и неврологији 6

II Хитна стања у хирургији 11

III Хитна стања у неурохирургији 17

IV Хитна стања у трауматологији–ортопедији 20

V Хитна стања у урологији 25

VI Хитна стања код одраслих пацијената–општи осврт 29

VII Хитна дијагностика код одраслих пацијената 40

VIII Хитна стања у педијатрији и дечијој хирургији 44

IX Закључак са предлозима мера 67

У в о д

На захтев Градске управе, Секретаријата за здравство града Београда, започело се у 2011. години, анаставило у 2012. години у организацији Градског завода за јавно здравље, Београд спровођење активности на **„Координацији збрињавања хитних стања у здравственим установама на подручју Београда, са посебним аспектом на збрињавању хитних стања у педијатрији“**.

Циљ овог задатка је координација и унапређење збрињавања критично оболелих и тешко повређених грађана Београда, како би се смањиле последице болести или повреда, обезбеђење правовремене комуникације међу установама које учествују у збрињавању хитних стања и благовремено планирање датума и дана дежурства здравствених установа укључених у процес дежурства на територији Београда.

У спровођењу ових активности, значајно је ангажовање здравствених установа које су укључене у збрињавање хитних случајева грађана Београда, а које имају обавезу да месечно достављају попуњене извештајне обрасце Градском заводу за јавно здравље, Београд.

На основу достављених месечних извештаја и сталне комуникације са здравственим установама, оствареног увида на терену и одржаних радних састанака, сачињен је **Годишњи извештај и анализа о раду служби и одељења хитне медицинске помоћи на територији града Београда за период јануар-децембар 2012. године**.

Извештајем је обухваћен рад на збрињавању хитних стања у следећим здравственим установама: Ургентном центру Клиничког центра Србије, Војно медицинској академији, Клиничко болничком центру „Бежанијска коса“, Клиничко болничком центру „Земун“ -Београд, Клиничко болничком центру „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“¹, Клиничко болничком центру „Звездара“, Универзитетској дечијој клиници и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“. Институт за ортопедско–хирушке болести Бањица обухваћен је овим Извештајем у задњем кварталу 2012. године (у првих осам месеци 2012. године искључен је из дежурства због реконструкције и адаптације просторија, интензивне неге и операционог блока).

Збрињавање хитних стања прати се у следећим медицинским дисциплинама: интерној медицини, хирургији, трауматологији-ортопедији и урологији. Од јула месеца 2009. године започело се са праћењем збрињавања ургентних стања у педијатрији и дечјој хирургији и то на Универзитетској дечјој клиници и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, да би се од децембра 2010. године укључила и педијатријска одељења три клиничко болничка центра („Земун“ -Београд, „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и „Звездара“).

¹У 2012. години Хирушка клиника КБЦ „Драгиша Мишовић“ -Дедиње и већи део интерне клинике, није била укључена у збрињавање хитних стања због реконструктивних радова.

У односу на динамику и распоред дежурства, од 01.07.2002. године пријем хитних случајева обавља се у клиничко–болничким центрима, сваки други дан, док

Ургентни центар Клиничког центра Србије, а касније и Војно медицинска академија (почев од јануара 2008. године) дежура сваки дан од 00-24 часа. Од 1. маја 2011. године Војно медицинска академија се искључила из свакодневног дежурства у збрињавању хитних стања цивилних осигураника и започела дежурство једном недељно (сваке среде у месецу). Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ дежурају наизменично, сваки други дан, док се педијатријско одељење сваког од три клиничко болничка центра укључује на трећи дан.

Министарство здравља донело је 2000. године одлуку да Градски завод за јавно здравље, Београд прикупља месечне извештаје од здравствених установа, анализира податке о обиму рада и структури пружених услуга у оквиру хитних пријема и томе редовно информисе надлежне институције.

Везано за расположиве капацитете, истиче се да су у Клиничко-болничком центру „Земун“ радовина реконструкције и адаптације завршени, тако да у посматраном извештајном периоду КБЦ „Земун“–Београдима у функцији 620 постеља. У Институту за ортопедско хируршке болести „Бањица“ радови су започети у јануару, а завршени у октобру 2011. У 2011. години започело се са реконструкцијом Хируршке клинике као и већег дела Интерне клинике КБЦ "Др Драгиша Мишовић"–Дедиње која и даље траје.

Анализа достављених података из здравствених установа урађена је по појединим делатностима: интерна медицина и неурологија, хирургија, неурохирургија, трауматологија–ортопедија, урологија, педијатрија и дечја хирургија. Анализиран је број прегледа, обим и врста ургентне дијагностике, број хитних пријема, број хитно оперисаних, као и број пацијената упућених у другу установу и оних са смртним исходом у току 72 сата по пријему, а све то за 24 часа и, издвојено за ноћну смену (19-07). Посебно је приказан начин на који су пацијенти дошли на хитан преглед везано за то да ли су упућени из дома здравља, превезени колима хитне помоћи од стране Градског завода за хитну медицинску помоћ, или су пак дошли без упута. Подаци које смо добили треба да буду од помоћи у анализи рада здравствених установа и предлога мера за њихово боље функционисање, као и рационалније коришћења ресурса здравствених установа које учествују у збрињавању хитних стања. На крају је дат закључак са предлозима мера за унапређење организације збрињавања ургентних стања становништва Београда, уз изношење приоритета у овој области.

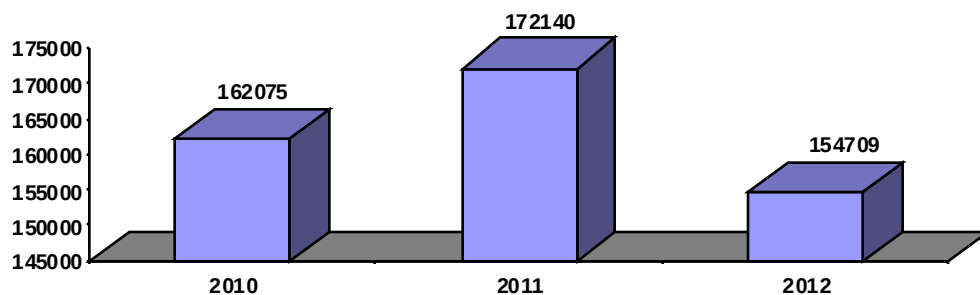
За потребе анализе, вршено је упоређивање рада здравствених установа укључених у збрињавање хитних стања у 2012. години са истим периодом 2011. године.

На основу непосредног увида на терену, који су стручна лица Градског завода за јавно здравље, Београд обавили крајем 2011. године, закључено је да је разлог постојања одређених непрецизности при евидентирању података, непостојање јединственог (једнообразног) приступа у извештавању, због чега је сачињено Стручно методолошко упутство за поступак извештавања о раду на збрињавању хитних стања. Са применом овог Упутства отпочело се у јануару/фебруару 2012. године.

I Хитна стања у интерној медицини и неурологији

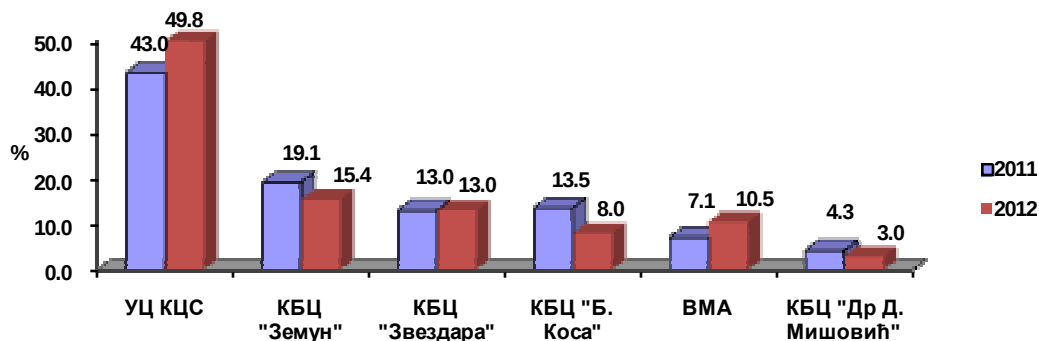
У оквиру збрињавања хитних стања на одељењима интерне медицине и неурологије Ургентног центра Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинске академије-ВМА и четири клиничко болничка центра, у периоду јануар-децембар 2012. године, **прегледано јеукупно 154.709 пацијената**, што је за 17.431 пацијената или 10,1% мање у односу на исти период 2011. године, због смањења у свим КБЦ-овима, а нарочито у КБЦ „Бежанијска коса“ због доследне примене Методолошког упутства и тачнијег извештавања (графикон бр. 1).

Графикон бр. 1. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената, 2010. - 2012. год.

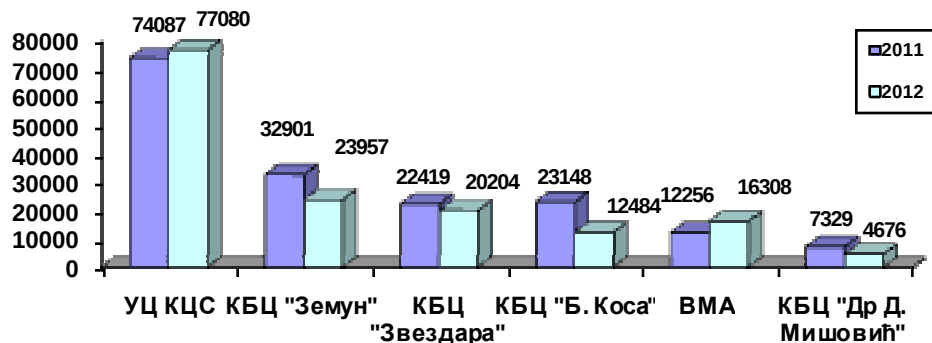
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (77.080 или 49,8% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“-Београд (23.957 или 15,4%). Најмање хитних пацијената је прегледано у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (3,0%), пошто је Клиника за интерну медицину радила смањеним капацитетом због последица пожара (графикон бр. 2).

Графикон бр. 2. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, 2011. и 2012. год.

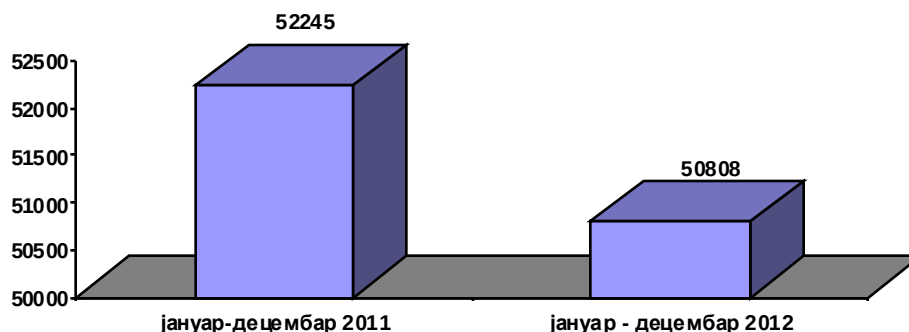
У УЦ КЦС и ВМА број прегледаних хитних интернистичких пацијената је повећан у односу на исти период 2011. године. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената има тенденцију смањења у односу на исти период 2011. године у КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Звездара“, КБЦ „Бежанијска коса“, као и у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон бр. 3).

Графикон бр. 3. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената по установама, јануар–децембар 2011. и јануар–децембар 2012. год.

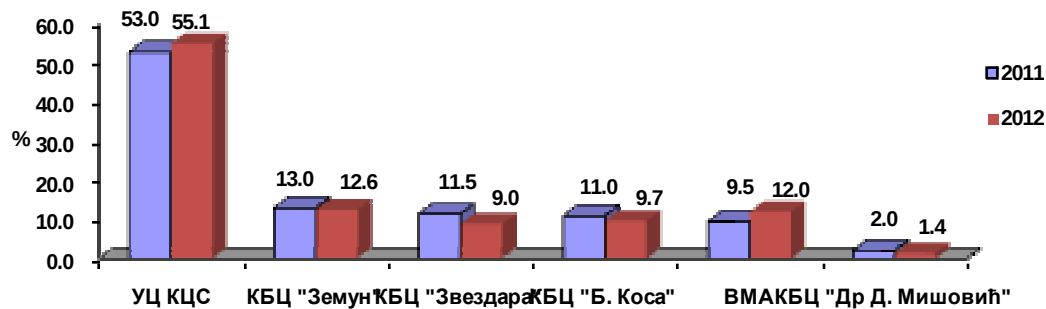
Од укупног броја збринутих пацијената, 50.898 или 32,8% је прегледано у току ноћи (период од 19 до 7 часова). То је за 1.347 пацијената или 2,6% мање у односу на исти период 2011. године (графикон бр. 4).

Графикон бр. 4. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената у току ноћи, јануар–децембар 2011. и јануар–децембар 2012. год.

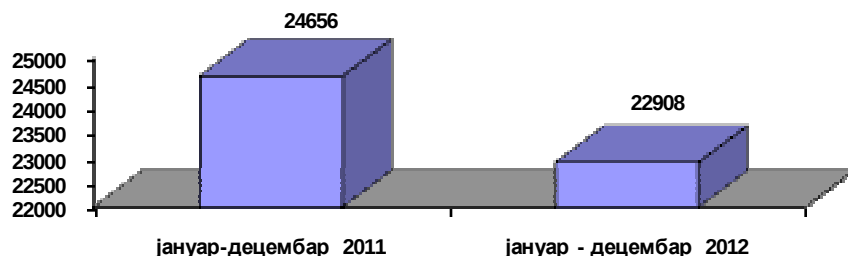
Више од половине пацијената (55,1%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС (графикон бр. 5), у КБЦ „Земун“–Београд 12,6%, а најмање у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ 1,4%.

Графикон бр. 5. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, 2011. и 2012. год.

Укупно је хоспитализовано 22.908 пацијената (14,8%), односно сваки седми прегледани пацијент. Број хоспитализованих пацијената је смањен за 1.748 или 7,1% (графикон бр. 6) у односу на исти период 2011 године.

Графикон бр. 6. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних интернистичких служби, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

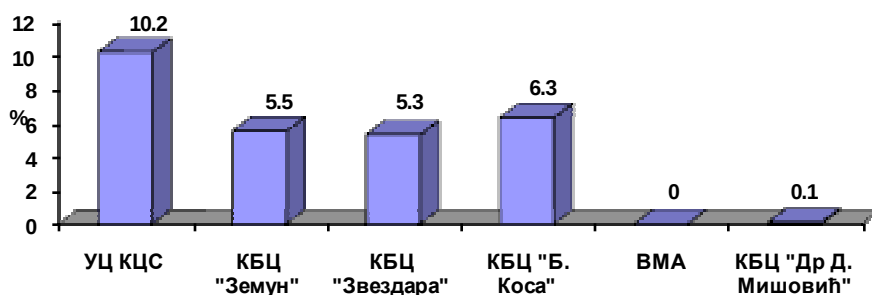

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 7,7% у УЦ КЦС до 33,0% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (табела бр. 1).

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 11,0% (сваки девети прегледани пацијент). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (25,9%), а најмање у УЦ КЦС (6,7%).

Код 1.346 хоспитализованих интернистичких пацијената (5,8%) лечење је завршено смртним исходом у току 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета (табела бр. 6) је највећа у УЦ КЦС (10,2%), а најмања у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (0,1%). Према добијеним подацима у ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема (графикон бр. 7).

Графикон бр. 7. Стопа леталитета у току 72 часа од болничког пријема, јануар-децембар 2012. год.

На лечење у друге установе упућено је 5.028 пацијената или 3,2% од укупно прегледаних хитних интернистичких пацијената. Највише пацијената је, после прегледа и збрињавања, упућено у друге установе из УЦ КЦС (4.735 или 94,2% од укупног броја), што је и ускладу са методологијом рада ове установе. Анализирајући по појединим установама, у УЦ КЦС је 3.758 прегледаних неуролошких пацијената упућено у друге установе. Према добијеним подацима у

осталим центрима није постојала пракса већег упућивања пацијената на даље лечење у друге установе.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 365 дана у УЦ КЦС, 182 дана у клиничко-болничким центрима, а 52 дана у ВМА. На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар–децембар 2012. године, износила је 313 амбулантно прегледаних и збринутих пацијената у ВМА и 211 пацијената у УЦ КЦС, а затим 132 пацијената у КБЦ „Земун“–Београд, 111 у КБЦ „Звездара“, 69 у КБЦ „Бежанијска коса“ и 26 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ (табела бр. 1).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним интернистичким службама (I–XII 2012. год.)

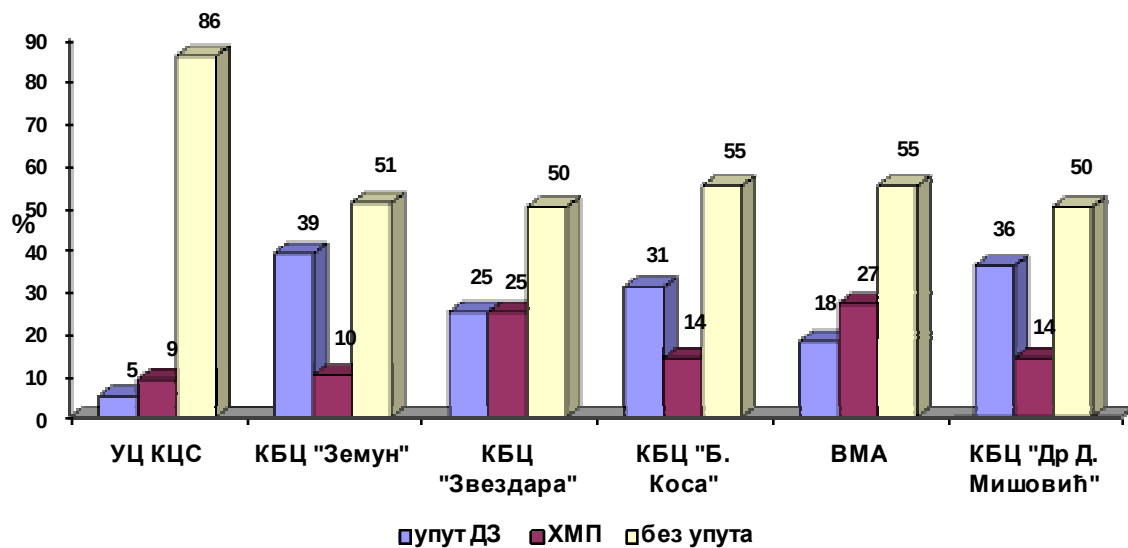
Табела бр 1.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постоља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	% хоспитализованих	Дневна фреквенција	
							прегледаних	хоспитализованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	71	00-24	77.080	5.987	7,7	211,2	16,4
			19-07	28.069	1.877	6,7	76,9	5,1
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	210	00-24	12.484	2.399	19,2	69,0	13,2
			19-07	4.943	354	7,1	27,3	1,9
3	КБЦ "ЗЕМУН"	274	00-24	23.957	6.213	25,9	132,3	34,3
			19-07	6.433	1.168	18,1	35,5	6,4
4	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ"	127	00-24	4.676	1.545	33,0	25,8	8,5
			19-07	716	186	25,9	3,9	1,0
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	262	00-24	20.204	4.313	21,3	111,6	23,8
			19-07	4.599	1.154	25,0	25,4	6,3
6	ВМА*	226	00-24	16.308	2.451	15,0	313,6	47,1
			19-07	6.138	863	14,0	118,0	16,1
УКУПНО (2 – 6)		1099	00-24	77.629	16.921	21,8		
			19-07	22.829	3.725	16,3		
СВЕГА (1 – 6)		1170	00-24	154.709	22.908	14,8		
			19-07	50.898	5.602	11,0		

*Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин доношења хитних интернистичких пацијената у здравствене установе: Од укупног броја прегледаних пацијената, 17,0% су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 13,0% пацијенти које је **довезла служба хитне помоћи**, а највећи проценат 70,0% је користио здравствену заштиту **без упута**. У целини гледано, пацијенти у највећем проценту долазе самостално. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС 86% (66.702) и ВМА 55% (8.971). Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“ 39,1% и КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ 36,6%. Највећа заступљеност пацијената које је довозила служба хитне помоћи је у ВМА (27,4%) и КБЦ „Звездара“ 24,6%, док је у осталим установама мање од 14% прегледаних пацијената (графикон бр. 8).

Графикон бр. 8. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар–децембар 2012. год.

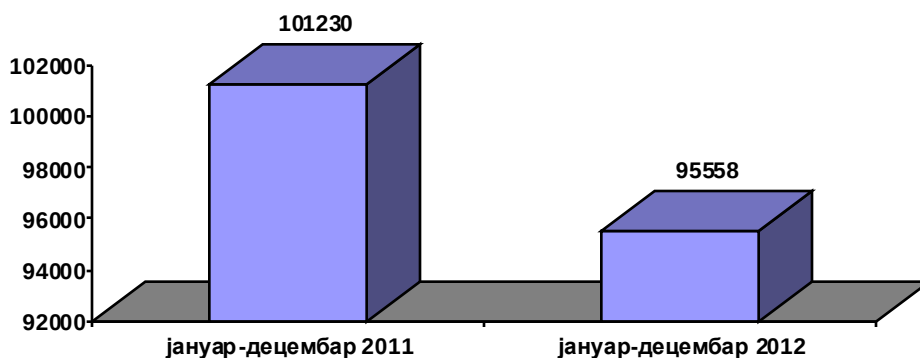

Хитна стања у хирургији

Збрињавање хитних стања у хирургији праћена су у следећим здравственим установама: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији-ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и 3 клиничко-болничка центра (КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Бежанијска коса“). У овом извештајном периоду Хируршка клиника КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ није била укључена у дежурства, због адаптације.

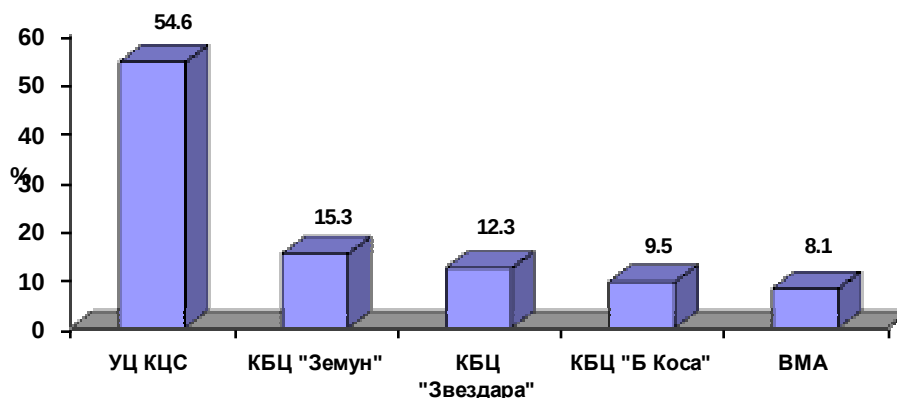
Укупно је прегледано 95.558 пацијената са хитним хирушким стањима, што је за 5.672 пацијената или 5,6% мање у односу на исти период 2011. године због доследније примене Методолошког упутства и тачнијег извештавања (графикон бр. 9).

Графикон бр.9. Број прегледаних хитних хируршких пацијената, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

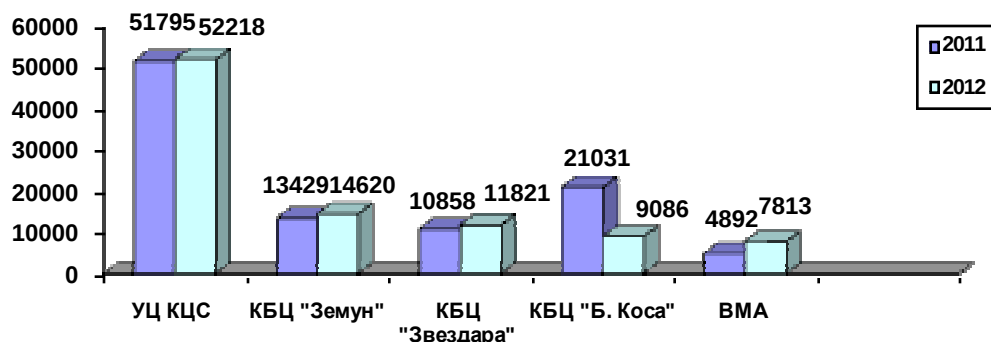
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (52.218 или 54,6% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“-Београд(14.620 или 15,3%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (7.813 или 8,1%), (графикон бр.10).

Графикон бр.10. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

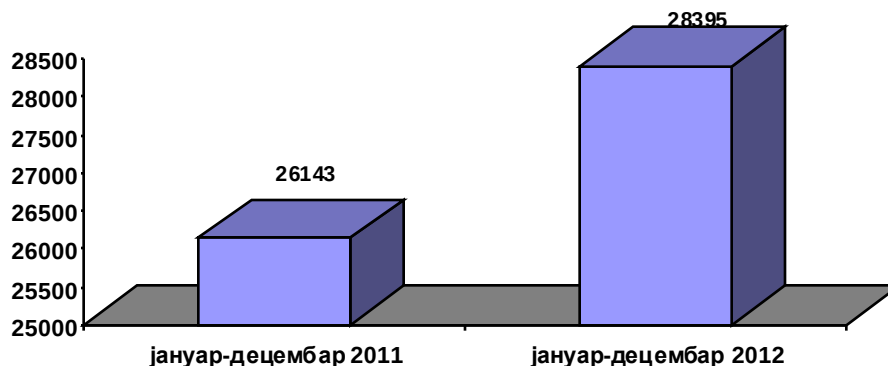
Број прегледаних хитних хируршких пацијената има тенденцију повећања у КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Звездара“ и ВМА, док је у УЦ КЦС број прегледаних пацијената скоро непромењен. Пацијенти нису примани у 2011. години у „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ јер је Хируршка клиника због грађевинских радова била искључена из дежурства (графикон бр. 11).

Графикон бр. 11. Број прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар–децембар 2011 и јануар–децембар 2012. год.

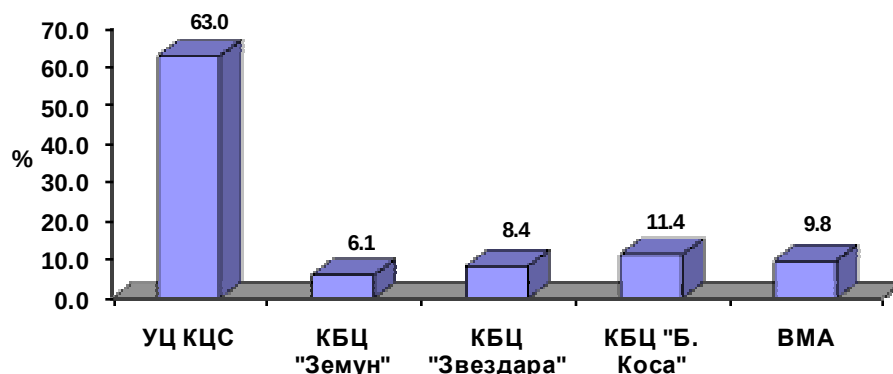
Од укупног броја збринутих пацијената, 28.395 или 29,7% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 2.152 или 7,9% више у односу на исти период 2011. године (графикон бр. 12).

Графикон бр. 12. Број прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи, јануар–децембар 2011. и јануар–децембар 2012. год.

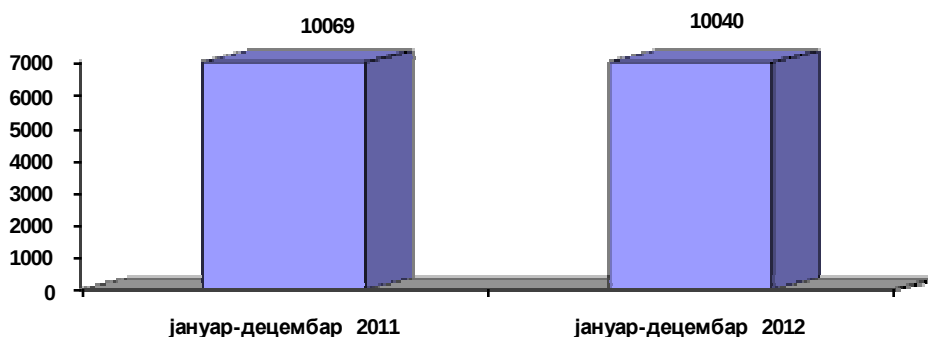
Више од половине пацијената (63,0%) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС, док је најмањи проценат регистрован у КБЦ „Земун“-Београд(6,1%) (графикон бр. 13).

Графикон бр. 13. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи по установама, јануар-децембар 2012. год.

На нивоу свих установа укупно је хоспитализовано 10.040 хитних хируршких пацијената, односно сваки десети прегледани (10,5%). Пратећи смањење броја амбулантно прегледаних пацијената у односу на 2011. годину, број хоспитализованих пацијената је остао скоро исти (графикон бр. 14).

Графикон бр. 14. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних хируршких служби, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 7,5% у ВМА до 11,4% у УЦ КЦС. У КБЦ „Звездара“ износио је 11,1%, КБЦ „Бежанијска коса“ 9,5% и КБЦ „Земун“ - Београд 8,9% (табела бр. 2).

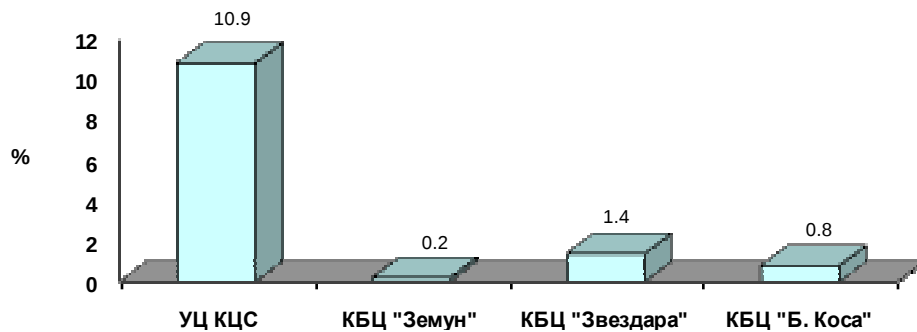
Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи је износио 10,5% (сваки десети прегледани пацијент). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима је у КБЦ „Звездара“ (13,9%), а затим УЦ КЦС (9,0%), КБЦ „Бежанијска коса“ (8,6%) и КБЦ „Земун“ - Београд (8,5%). Најмање је хоспитализовано од укупно прегледаних ноћу у ВМА (6,1%).

У односу на исти период претходне године, у периоду јануар-децембар 2012. године, највеће разлике у проценту хоспитализованих од укупно прегледаних уочавају се у два клиничко-болничка центра, „Земун“ - Београд и „Бежанијска коса“,

што се објашњава изменом у начину евиденције и резултат је примене усвојеног Стручно методолошког упутства.

На лечење у друге установе, од укупно 95.558 прегледаних хируршких пацијената, упућено је 6.099 хитних пацијената или 6,3%. Највише пацијената, после прегледа и збрињавања, упућено је у друге установе из УЦ КЦС (5.709 или 10,9% од укупног броја) (графикон бр. 15). Из осталих здравствених установа тај број је незнатан.

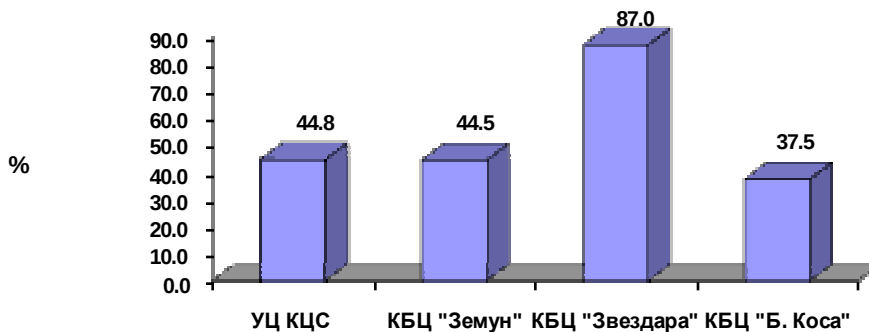
Графикон бр. 15. Проценат хитних хируршких пацијената упућених на лечење у друге установе, јануар-децембар 2012. год.

Од укупног броја хоспитализованих хитних хируршких пацијената, (10.040), оперисано је 4.730 или 47,1%, (без података за ВМА²). У УЦ КЦС хитно је оперисано (у току 72 сата) 2.673, односно 44,8%, затим у КБЦ „Земун“ - Београд (582 оперисаних или 44,5% од примљених у болницу) и у КБЦ „Бежанијска коса“ (325 оперисаних или 37,5%).

Највећи проценат оперисаних лица од броја хоспитализованих је у КБЦ „Звездара“, где је са 1.150 оперисаних пацијената у току прва 72 сата, постигнут проценат од 87,0% (графикон бр. 16).

Графикон бр. 16. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних хируршких пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

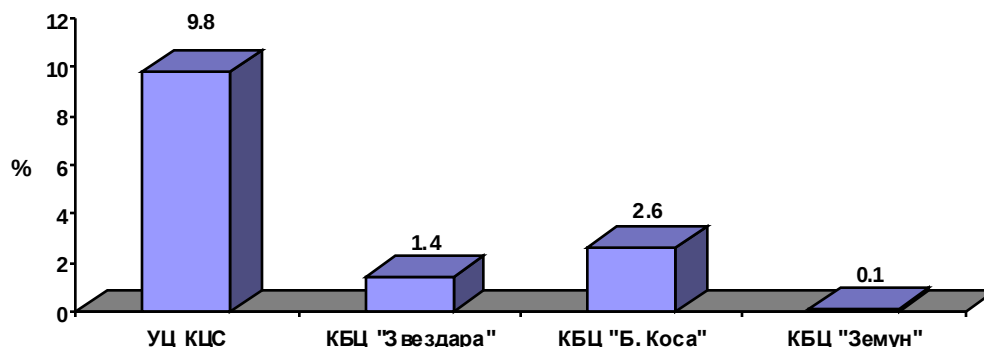

Код 626 хоспитализованих хируршких пацијената (6,2%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета (табела бр. 6) је највећа у УЦ КЦС (9,8%). Према добијеним подацима у КБЦ „Звездара“ је било 19 смртних случајева, у КБЦ „Бежанијска коса“ 23 смртних

²У току је примена новог софтвера који ће омогућити добијање података из установе.

случајева, а у КБЦ „Земун“-Београд само 1 случај. У ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема по извештајима (графикон бр.17).

Графикон бр. 17. Стопа леталитета хитних хирушких пацијената у првих 72 часа од болничког пријема у периоду јануар-децембар 2012. год.

Дневна фреквенца-број прегледаних хитних хирушких пацијената у току дана (табела бр. 2), највећа је у УЦ КЦС–143, а затим следе КБЦ „Земун“-Београд (81), КБЦ „Звездара“ (65) и КБЦ „Бежанијска коса“ (50), а најмање у ВМА (43).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти
у хитним хирушким службама (I–XII 2012. год.)**

Табела бр. 2.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледа них	Укупно хоспитали зованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледаних	хоспитали зованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	121	00-24	52.218	5.962	11,4	143,0	16,3
			19-07	17.902	1.619	9,4	49,0	4,4
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	62	00-24	9.086	867	9,5	50,2	4,8
			19-07	3.256	281	8,6	17,9	1,5
3	КБЦ "ЗЕМУН"	19	00-24	14.620	1.307	8,9	80,7	7,2
			19-07	1.753	151	8,6	9,6	0,8
4	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	107	00-24	11.821	1.318	11,1	65,3	7,2
			19-07	2.678	373	13,9	14,8	2,1
5	ВМА**	229	00-24	7.813	586	7,5	43,1	3,2
			19-07	2.806	172	6,1	15,5	0,9
УКУПНО (2 – 6)		536	00-24	43.340	4.078	9,4		
			19-07	10.493	977	9,3		
СВЕГА (1 – 6)		657	00-24	95.558	10.040	10,5		
			19-07	28395	2.596	9,1		

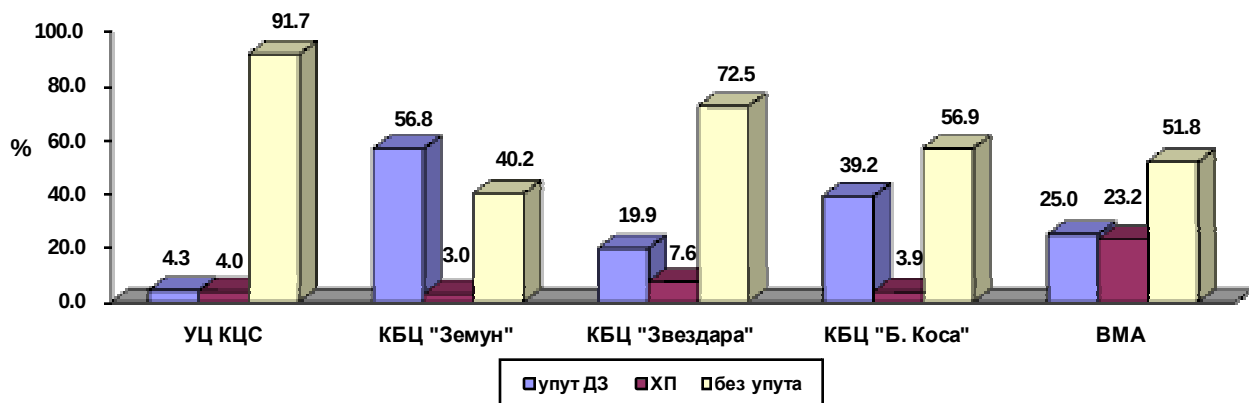
*Због пожара и реконструктивних радова Клиника за хирургију није била у распореду хитног пријема

** Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин доласка хитних хирушких пацијената у здравствене установе:
Од укупног броја прегледаних пацијената, 14.791 или 15,4% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 4.533 или 4,7% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број 70.690 или 73,9% је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС 92% и КБЦ

„Звездара“ 72,5%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“-Београд–56,8% и КБЦ „Бежанијска коса“ –39,2%. Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у ВМА (23,2%),КБЦ „Звездара“(7,6%), док је у осталим установама мање од 5% прегледаних пацијената довезла служба хитне помоћи (графикон бр. 18).

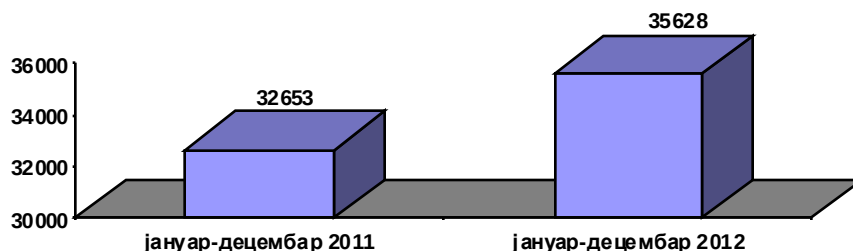
Графикон бр. 19. Удео пацијената према начину коришћења хитне здравствене заштите, јануар-децембар 2012. год.

III Хитна стања у неурохирургији

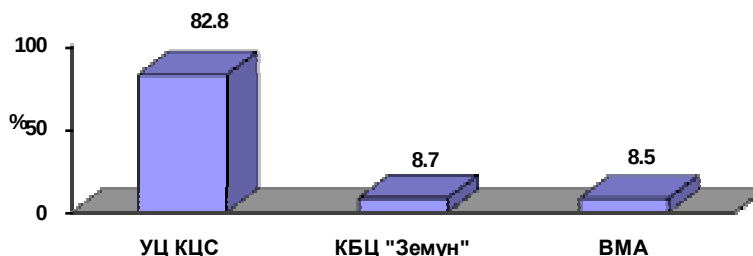
Хитна стања у неурохирургији збрињавана су у овом извештајном периоду у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и КБЦ „Земун“ -Београд, јер остале установе немају у свом саставу ову медицинску делатност. Укупно је прегледано 35.628 пацијената, за 2.975(9,1%) више него у истом периоду 2011. године (графикон бр. 19).

Графикон бр. 19. Број прегледаних хитних неурохируршких пацијената, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

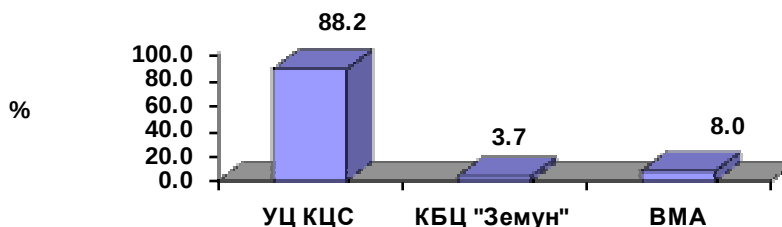
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (29.516 или 82,8% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“ -Београд(3.077 или 8,7%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (3.035 или 8,5%), (графикон бр. 20).

Графикон бр. 20. Процентуална заступљеност прегледаних хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

Од укупног броја збринутих пацијената, 13.983 или 39,2% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Готово сви пацијенти(88,2%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС, док је у ВМА прегледано 8,0%, а у КБЦ „Земун“ -Београд3,7% (графикон бр.21).

Графикон бр. 21. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-децембар 2012. год.

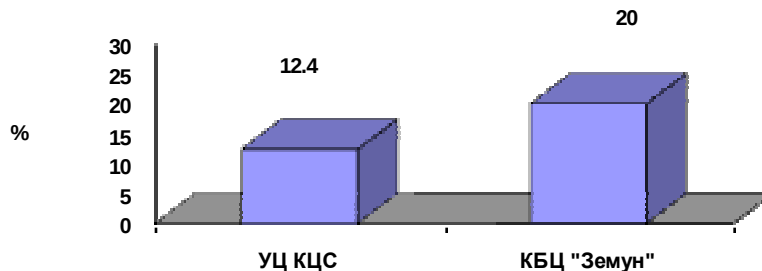
Хоспитализовано је 3.236 пацијената, односно сваки једанаести прегледани пацијент (9,1%). Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева, кретао се од најмање 8,2% на ВМА до највише 12,8% у КБЦ „Земун“-Београд. У УЦ КЦС тај проценат је износио 9,9%, а (табела бр. 3).

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 8,5%. Најмање хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима био је у КБЦ „Земун“-Београд (5,7%) док је у ВМА (6,1%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима је био у УЦ КЦС и износио је 9,9%.

На лечење у друге установе, од укупно 35.628 прегледаних неурохируршких пацијената, упућено је 4.432 хитних пацијената, скоро сви из УЦ КЦС (4.405), што чини 14,9% у односу на број прегледаних у овој установи (29.516). Према добијеним подацима ових пацијената је било, 27 из КБЦ „Земун“-Београд.

Од укупног броја хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената, (3.236), оперисано је 402 или 12,4%, без података за ВМА. У УЦ КЦС оперисано је 323 хоспитализованих пацијената или 12,4%, док је у КБЦ „Земун“-Београдо оперисано 79 пацијента или 20,0% од броја хоспитализованих (графикон бр. 22).

Графикон бр. 22. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

Код 3.236 хоспитализованих неурохируршких пацијената лечење је завршено смртним исходом (табела бр. 6) у прва 72 сата од болничког пријема стопа леталитета је 7,2%. Већина (228) случајева је регистрована у УЦ КЦС, те стопа леталитета у овој установи износи 8,8%.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 365 дана у УЦ КЦС, 182 дана у КБЦ „Земун“-Београди на 52 дана у ВМА. На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар–децембар 2012. године, врло је различита међу установама. Највећа је у УЦ КЦС–81, на ВМА 58 пацијената дневно, а најмање у КБЦ „Земун“-Београд 17 (Табела бр. 3).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти
у хитним неурохируршким службама (I–XII 2012. год.)**

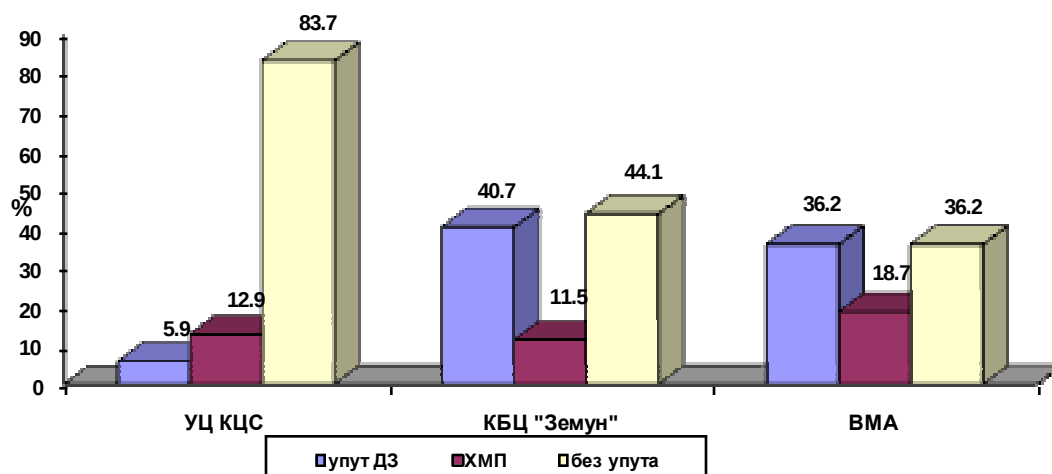
Табела бр. 3.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број посте- ља	Време у току дана	Укупно прегледа них	Укупно хоспи- тализо- ваних	%	Дневна фреквенција	
							прегледа- них	хоспита- лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	30	00-24 часа	29.516	2.591	9,9	80,8	7,1
			19-07	12.331	1.093	8,8	33,8	3,0
2	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24 часа	3.077	394	12,8	17,0	2,1
			19-07	525	30	5,7	2,9	0,1
3	ВМА*	23	00-24 часа	3.035	251	8,2	58,3	4,8
			19-07	1.127	69	6,1	21,6	1,3
УКУПНО (2 – 3)		53	00-24 часа	6.112	645	10,5		
			19-07	1.652	99	6,0		
СВЕГА (1 – 3)		83	00-24 часа	35.628	3.236	9,1		
			19-07	13.983	1.192	8,5		

* Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин долажења хитних неурохируршких пацијената у здравствене установе: Од укупног броја прегледаних пацијената, 12,1% (2.044) су били пацијенти са упутом из дома здравља, 15,5% (5.539) пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 75,6% (26.938) је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринути без упута било је у УЦ КЦС, 83,7%, затим у КБЦ „Земун“-Београд-44,1% и ВМА -36,2%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“-Београд 40,7%, ВМА, 31,8%, затим у док је у УЦ КЦС заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била свега 5,9%. Заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у УЦ КЦС 12,9%, у КБЦ „Земун“-Београд 11,5%, док јена ВМА 18,7% (графикон бр. 23).

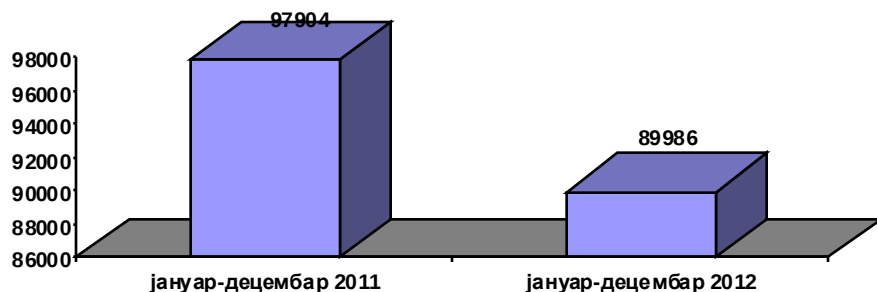
Графикон бр. 23. Удео пацијената према начину доласка у здравствену установу, јануар-децембар 2012. год.

IV Хитна стања у трауматологији–ортопедији

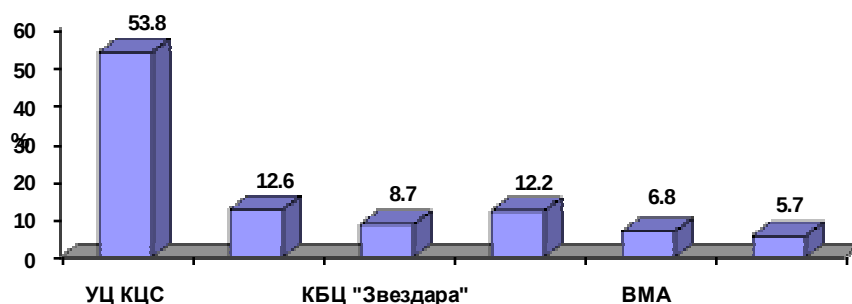
Збрињавање хитних стања у трауматологији-ортопедији праћена су у: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војномедицинској академији-ВМА и 3 клиничко – болничка центра (са изузетком КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, где не постоји ортопедско–трауматолошко одељење). Због реконструкције и адаптације амбуланте, интензивне неге и операционог блока Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ је био изузет од дежурстава и пријема хитних трауматолошких случајева почев од 01.01.2012. до 30.08.2012. године. На укупном нивоу прегледано је 89.986 пацијента, што је за 7.918 пацијената или 8,0% мање у односу на исти период 2011. године (графикон бр. 24).

Графикон бр. 24. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената, јануар-децембар и 2011. и јануар-децембар 2012. год.

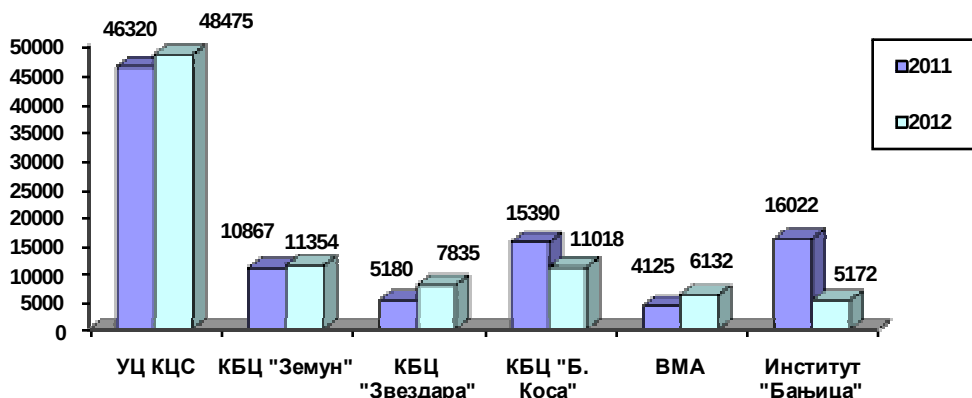
Највише пацијената збринута је у УЦ КЦС (48.475 или 53,8% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“-Београд (11.354 или 12,6%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (6.132 или 6,8%), и ИХОБ са 5.172 прегледаних (5,7%) (графикон бр. 25).

Графикон бр. 25. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

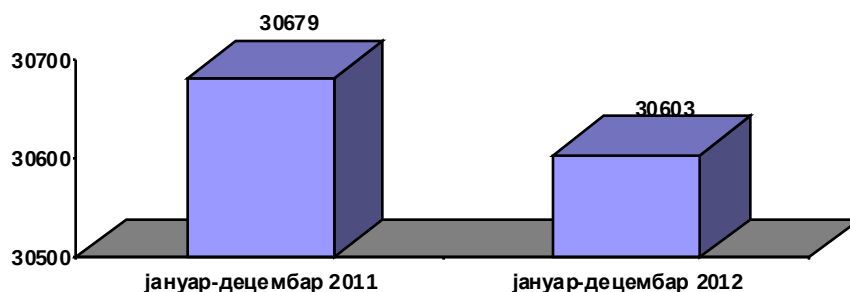
Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената има тенденцију повећања у УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“, „Земун“-Београди ВМА, док у КБЦ „Бежанијска коса“ има тенденцију опадања, што се може подвести под ефекте тачнијег извештавања (графикон бр. 26).

Графикон бр. 26. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената по установама, јануар–децембар 2011 и јануар–децембар 2012. год.

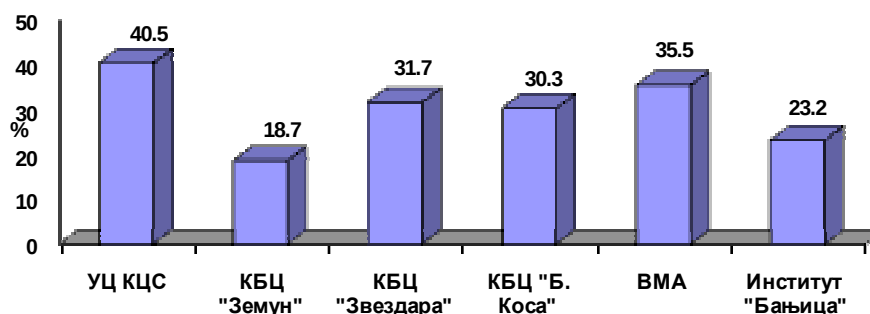
Од укупног броја збринутих пацијената, 30.603 или 34,0% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је исто у односу на исти период 2011. године 30.679 или 31,3% (графикон бр. 27).

Графикон бр. 27. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената у току ноћи, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Ноћу је прегледано у УЦ КЦС око 40,5% пацијената, а најмање у КБЦ „Земун“ -Београд(18,7%) (графикон бр. 28).

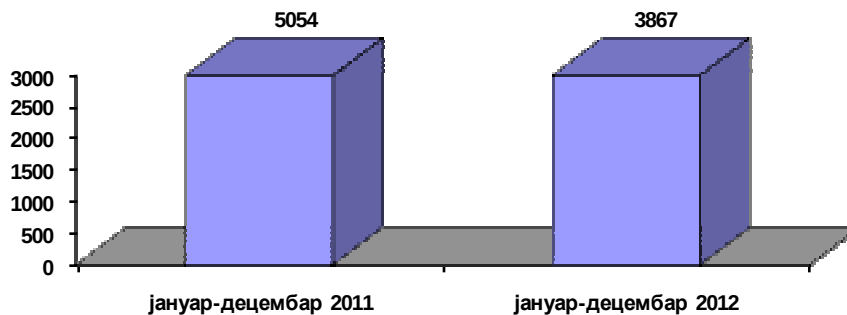
Графикон бр. 28. Процентуална заступљеност прегледаних хитних трауматско-ортопедских пацијената у току ноћи по установама, јануар-децембар 2012. год.

Укупно је хоспитализовано 3.867 пацијената(графикон бр. 29), што у односу на исти период 2011. године (5.054) представља смањење за 1.187 пацијената или

23,5%. Ово стање се објашњава селективним пријемом, у строго индикованим случајевима, због искључивања Института за ортопедско–хирушке болести Бањица и недовољних постељних капацитета у осталим здравственим установама које раде на пријему хитних трауматолошких пацијената.

Графикон 29. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних трауматолошко-ортопедских служби, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева износио је 4,2% и кретао се од 3,7% у КБЦ „Земун“-Београд, 3,8% у КБЦ „Звездара“, 3,9% у УЦ КЦС, у КБЦ „Бежанијска коса“ 5,0%, у ВМА и 9,4% у ИОХБ (табела бр. 4).

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 3,4%. Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у ИОХБ (7,9%) и у ВМА (4,5%), а најмањи у КБЦ „Земун“-Београд (2,7%) и УЦ КЦС (2,9%).

На лечење у друге установе упућено је 2.278 хитних пацијената (2,5%), од којих су готово сви били прегледани у УЦ КЦС (2.207), 44 у КБЦ „Звездара“, 12 у КБЦ „Земун“-Београди 5 у КБЦ „Бежанијска коса“. Према добијеним подацима у ВМА 3 пацијента су упућена на даље лечење у друге установе.

Од 3.867 хоспитализованих ортопедско–трауматолошких пацијената, код 47 (1,2%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема (табела бр. 6). Већина ових пацијенти су умрли у УЦ КЦС (45), због чега стопа леталитета у тој установи износи 3,0%.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца за ове пацијенте у периоду јануар-децембар 2012. године, износила је од најмање 43 амбулантно прегледаних и збринутих у КБЦ „Звездара“ до највише 133 пацијената у УЦ КЦС (табела бр. 4).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним
трауматолошко – ортопедским службама (I– XII2012. год.)**

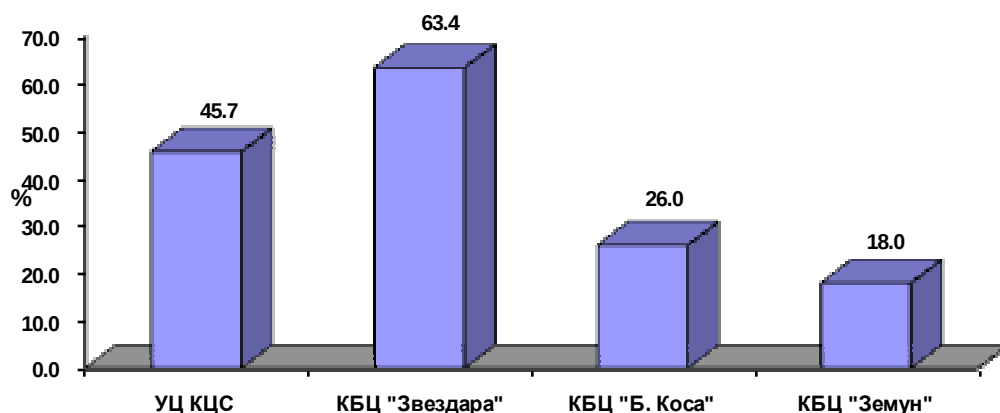
Табела бр. 4.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитал изованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледа них	хоспитали зованих
1	КЦС – УЦ	46	00-24	48.475	1.911	3,9	132,8	5,2
			19-07	19.261	568	2,9	52,7	1,5
2	КБЦ "Б. КОСА "	27	00-24	11.018	430	3,9	60,8	2,3
			19-07	3.342	139	4,1	18,4	0,9
3	КБЦ "ЗЕМУН"	46	00-24	11.354	426	3,7	62,7	2,3
			19-07	2.133	59	2,7	11,7	0,3
4	ИНСТ. ЗА ОРТ.ХИР. БОЛ."БАЊИЦА "	20	00-24	5.172	488	9,4	147,7	13,9
			19-07	1.202	96	7,9	34,3	2,7
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА "	25	00-24	7.835	301	3,8	43,2	1,6
			19-07	2.483	87	3,5	8,2	0,4
6	ВМА*	30	00-24	6.132	311	5,0	117,9	5,9
			19-07	2.182	98	4,5	41,9	0,5
УКУПНО (2 – 6)		148	00-24	41.511	1.956	4,7		
			19-07	11.342	479	4,2		
СВЕГА (1 – 6)		194	00-24	89.986	3.867	4,2		
			19-07	30.603	1.047	3,4		

- Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средому збрињавању хитних случајева кодургентних стања.
- Због реконструктивних радова ИОХБ није радио од 1.I до 30. VII 2012. год

Од укупног броја хоспитализованих, у првих 72 сата оперисано је 1.254 или 32,4%. Највећи број оперисаних од хоспитализованих био је у УЦ КЦС (874 пацијената или 45,7%), КБЦ „Звездара“ (191пацијената – 63,4%), КБЦ „Бежанијска коса“ (112 оперисаних – 26,0%). Број оперисаних у КБЦ „Земун“-Београдје износио 77 (18,0%) (графикон бр. 30).

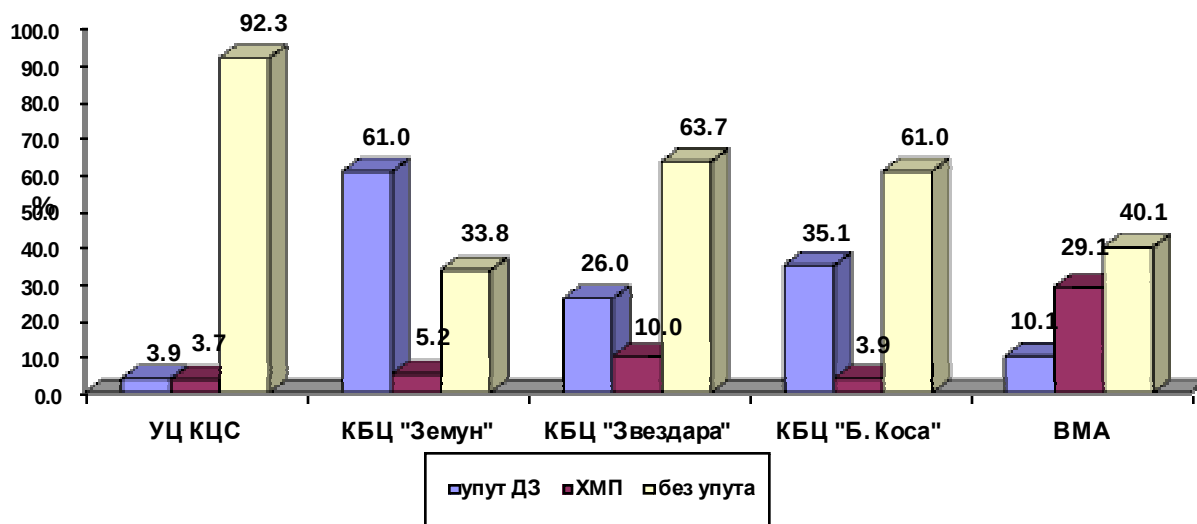
Графикон бр. 30. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области ортопедије-трауматологије по установама,јануар-децембар2012.год.

Начин доласка хитних ортопедско–трауматолошких пацијената у здравствене установе: Од укупног броја прегледаних пацијената 10.432 или 11,6% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 5.908 или 6,6% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број 54.387

или 60,4% је користио здравствену заштиту **без упута**. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС, 92,3% и КБЦ „Звездара“, 63,7%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“ - Београд (61,0%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је на ВМА 29,1%. (графикон бр. 31).

Графикон бр. 31. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар–децембар 2012. год.

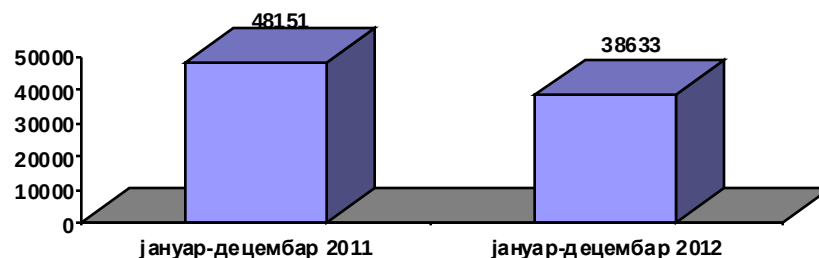

V Хитна стања у урологији

Збрињавање ургентних стања у области урологије праћено је у: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији-ВМА (од 01.05.2011. године сваке среде у месецу) и клиничко болничким центрима (4).

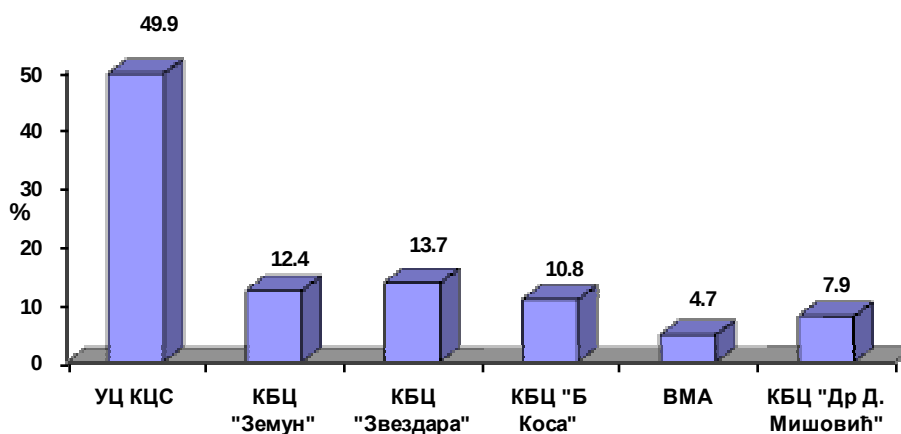
Укупно је прегледано 38.633 пацијената, што је мање за 9.518 пацијената или 19,7% у односу на исти период 2011. године (графикон бр. 32).

Графикон бр. 32. Број прегледаних хитних уролошких пацијената, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Највише пацијената прегледано је и збринуто је у УЦ КЦС (19.311 или 49,9% од укупног броја), а затим у КБЦ „Звездара“ (5.321 или 13,7%), КБЦ „Бежанијска коса“ (4.199 или 10,8%) и КБЦ „Земун“-Београд(4.814 или 12,4%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (1.820 или 4,7%), (графикон бр.33).

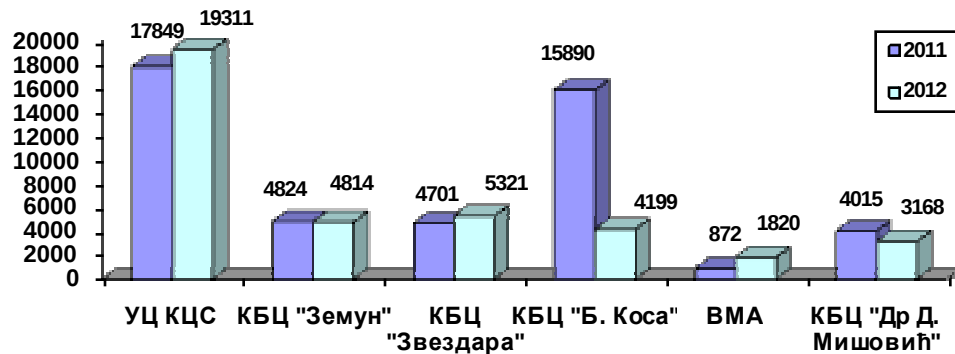
Графикон бр. 33. Процентуална заступљеност прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар-децембар 2012. год.

Број прегледаних хитних уролошких пацијената има тенденцију повећања у УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“ и ВМА, док КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ број прегледаних хитних уролошких пацијената има тенденцију смањења. Ова одељења, у току прве половине 2012. године извештајног периода, повремено нису радила (графикон бр. 34). У КБЦ «Бежанијска коса» је

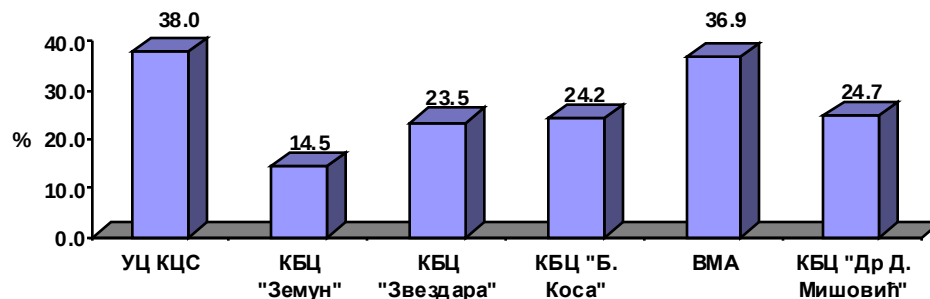
строго поштовано Методолошко упутство у евидентирању и извештавању о збринутим хитним стањима.

Графикон бр. 34. Број прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар–децембар 2011 и јануар–децембар 2012. год.

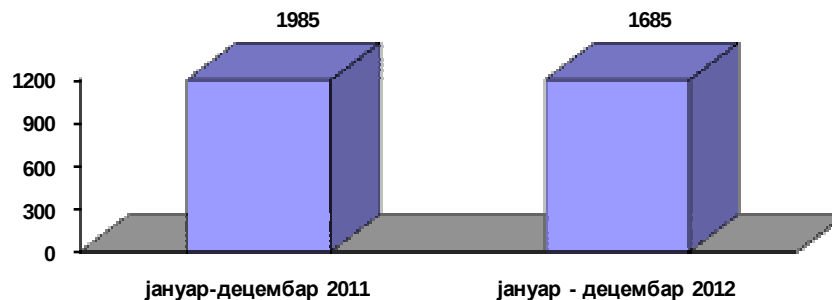
Од укупног броја збринутих пацијената, 11.776 или 30,5% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Више од 62% пацијената (7.349) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС (графикон бр. 35).

Графикон бр. 35. Процентуална заступљеност прегледаних хитних уролошких пацијената у току ноћи по установама, јануар–децембар 2012. год.

Хоспитализовано је укупно 1.685 хитних уролошких пацијената или 4,3% од укупно прегледаних. Број хоспитализованих пацијената је смањен у односу на 2011. годину за 300 или 15,1% (графикон бр.36).

Графикон бр. 36. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних уролошких служби, јануар–децембар 2011. и јануар–децембар 2012. год.

Проценат хоспитализованих уролошких пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих кретао се од 1,7% у УЦ КЦС до 9,0% у КБЦ „Земун“ -Београд(табела бр. 5).

Збрињавање ургентних стања у области урологије у УЦ КЦС је износило у просеку 53 дневно прегледаних и 1 хоспитализован, односно 1,7% хоспитализованих од укупног броја прегледаних. У КБЦ „Земун“ -Београдтај однос је, дневно 26,5 прегледаних и 2,3 хоспитализованих. У ВМА дневна фреквенција прегледаних је износила око 35 и 3,8 хоспитализована пацијента.

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 3,8%. Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је: у КБЦ „Звездара“ (13,4%) и у ВМА (10,9%), а најмање у КБЦ „Бежанијска коса“ (2,9%) и УЦ КЦС (1,2%).

На лечење у друге установе упућено је 469 хитних пацијента, а од тога је из УЦ КЦС упућено 459 прегледаних пацијената или 4,8% од укупног броја прегледаних у овој установи. Из КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ упућено је на лечење у другу установу 3 пацијента (0,2% од укупно прегледаних), КБЦ „Звездара 6 (0,1%), ВМА 1 пацијент. Према добијеним подацима у КБЦ „Бежанијска коса“ није било пацијената који су упућени на даље лечење у друге установе.

Од укупно хоспитализованих 1.685 уролошких пацијента, код 16 пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема (стопа леталитета је 0,9%)(табела бр. 6)

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, кретала се од најмање 17 амбулантно прегледана и збринута пацијената у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ до 52 у УЦ КЦС (табела бр. 5).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним уролошким службама (I–XII 2012. год.)

Табела 5.

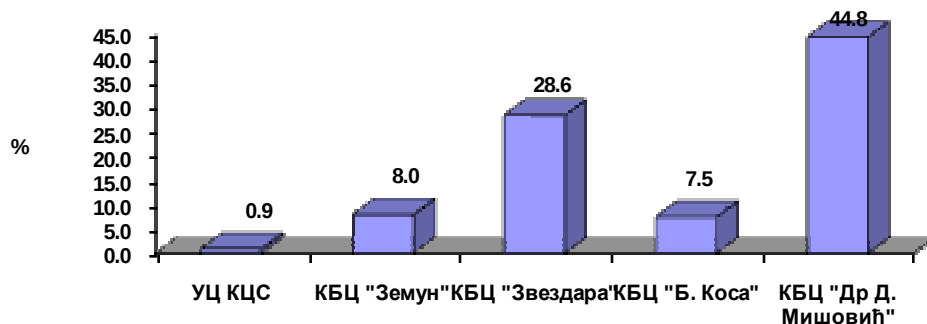
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледаних	хоспитализованих
1	КЦС-УРГЕНТНИ ЦЕНТАР*	158	00-24	19.311	332	1,7	52,9	0,9
			19-07	7.349	94	1,2	20,1	0,2
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	32	00-24	4.199	132	3,1	23,1	0,7
			19-07	1.018	30	2,9	5,6	0,2
3	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24	4.814	434	9,0	26,5	2,3
			19-07	701	18	2,5	3,8	0,1
4	КБЦ "ДР ДМИШОВИЋ"	19	00-24	3.168	205	6,4	17,5	1,1
			19-07	783	72	9,1	4,3	0,4
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	40	00-24	5.321	384	7,2	29,3	2,1
			19-07	1.252	169	13,4	6,9	0,9
6	ВМА**	15	00-24	1.820	198	10,8	35,0	3,8
			19-07	673	74	10,9	12,9	1,4
УКУПНО (2 – 6)		136	00-24	19.322	1.353	7,0		
			19-07	4.427	363	8,2		
СВЕГА (1 – 6)		294	00-24	38.633	1.685	4,3		
			19-07	11.776	457	3,8		

* Не постоје постеље у Ургентном центру за хитне уролошке случајеве, већ се користе 158 постеља са Института за урологију и нефрологију.

** Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средом у збрињавању хитних случајева код ургентних стања.

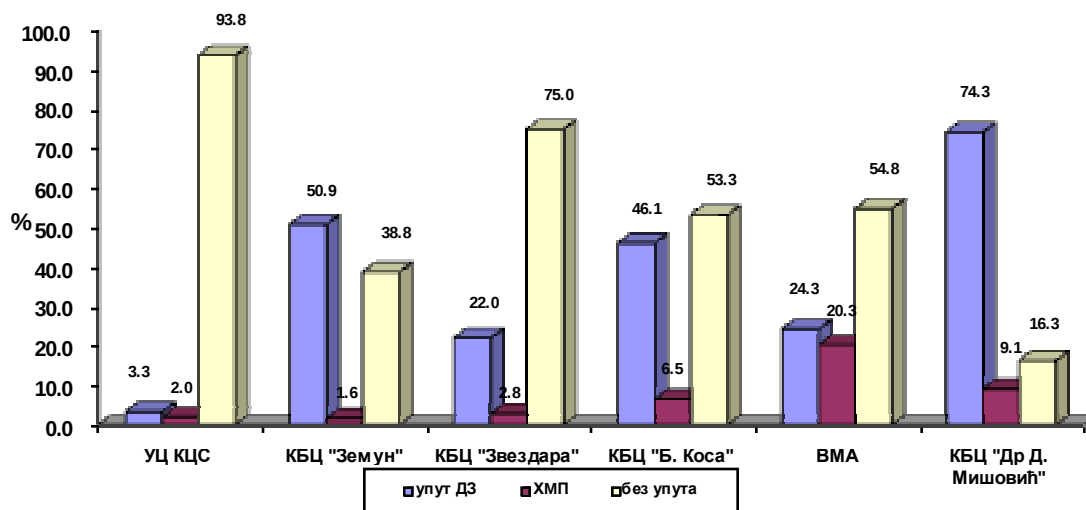
Од укупног броја хоспитализованих, у области урологије, у првих 72 сата оперисано је 201 или 11,9%. Највећи проценат оперисаних од хоспитализованих био је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (44,8% - 92 пацијента) и КБЦ „Звездара“ (28,6% - 110 пацијената), (графикон бр. 37). У овом извештајном периоду УЦ КЦС је евидентирао 3 оперисана у прва 72 сата, КБЦ „Бежанијска коса“ 10 и КБЦ „Земун“ - Београд 35 (8,0%).

Графикон бр. 37. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области урологије по установама, јануар-децембар 2012. год.

Начин доласка хитних уролошких пацијената у здравствене установе: Од укупног броја прегледаних пацијената, 22,9% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 3,4% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 71,2%, користио је здравствену заштиту без упута. Највише пацијената од укупно прегледаних, без упута било је у УЦ КЦС, 93,8%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (74,3%) и КБЦ „Земун“ - Београд (50,9%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у ВМА (20,8%), (графикон бр. 38).

Графикон бр. 38. Удео пацијената према начину доласка/коришћења хитне здравствене заштите, јануар-децембар 2012. год.

VI Хитна стања код одраслих пацијената—општи осврт

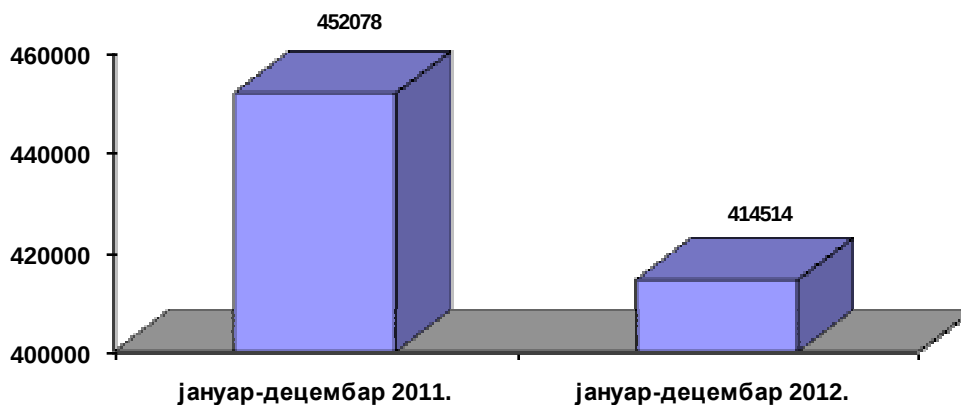
Овом анализом обухваћено је збрињавање хитних стања **одраслих пацијената** у областима интерне медицине и неурологије, хирургије, неурохирургије, ортопедије и трауматологије и урологије у бстационарних здравствених установа у Београду.

Ургентни центар Клиничког центра Србије врши збрињавање хитних стања 24 сата дневно, 365 дана у години. Клиничко-болнички центри су укључени у систем дежурства сваки други дана Војномедицинска академија је збрињавала хитна стања код цивилних осигураника од 1. маја 2011. године једном недељно (сваке среде). И у овом извештајном периоду КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ је радио смањеним капацитетом због последица пожара, тако да није вршено збрињавање хитних хируршких пацијената, а интернистички пацијенти су збрињавани у мањем броју. Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ није вршио збрињавање пацијената од јануара до октобра 2012. године.

За потребе ове анализе вршено је упоређивање рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у периоду јануар-децембар 2012. године са истим периодом 2011. године.

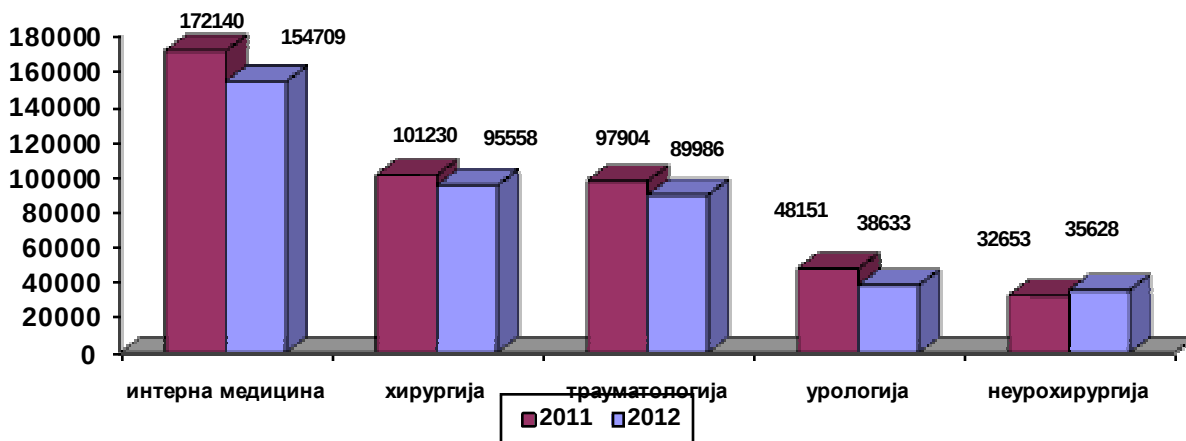
Посматрајући све напред изнете медицинске дисциплине 2012. године укупно је прегледано 414.514 пацијената са ургентним стањем или обољењем. То је за 37.564 (8,3%) мање у односу на исти период 2011. године (графикон бр.39).

Графикон бр. 39. Број прегледаних хитних пацијената, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

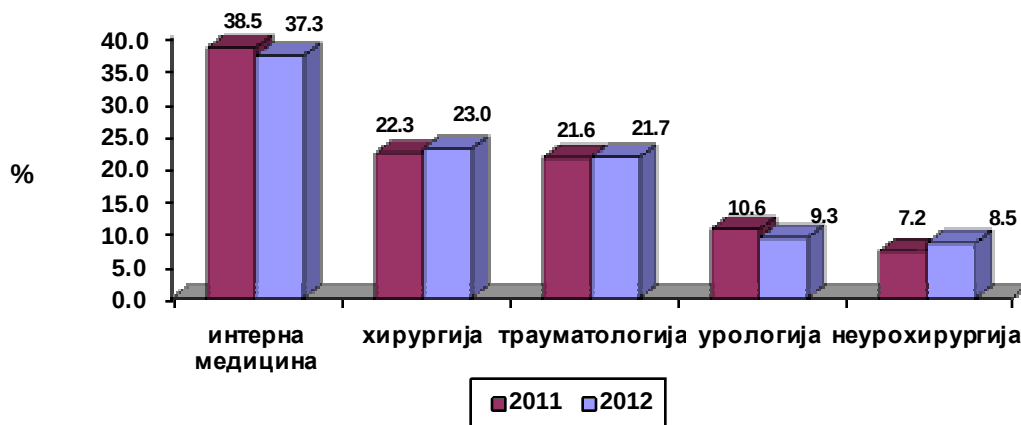
Број прегледаних хитних пацијената је смањену областима интерне медицине и неурологије (за 17.431 или 10,1%), урологије (за 9.518 или 19,7%), ортопедије и трауматологије (за 7.918 или 8,0%), и хирургије (за 5.672 или 5,6%), док је у области неурохирургије број прегледаних пацијената повећан за 2.975 или 9,1% (графикон бр. 40).

Графикон бр. 40. Број прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

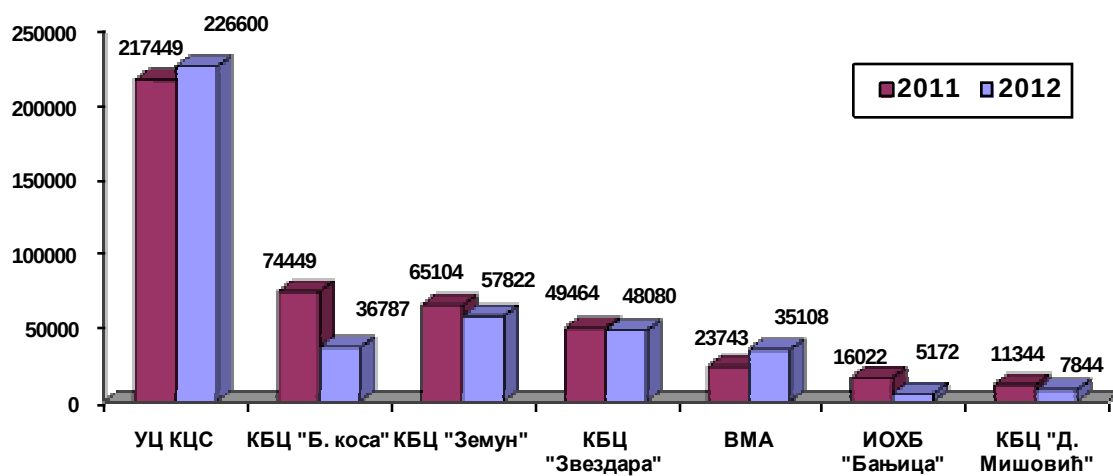
Око 62,7% прегледаних хитних пацијената је било хируршких, а око 37,3% интернистичких. Посматрајући по областима медицине, међу прегледаним хитним пацијентима, највише су заступљени интернистички пацијенти (38,5%) анајмање уролошки пацијенти (графикон бр. 41).

Графикон бр. 41. Удео прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

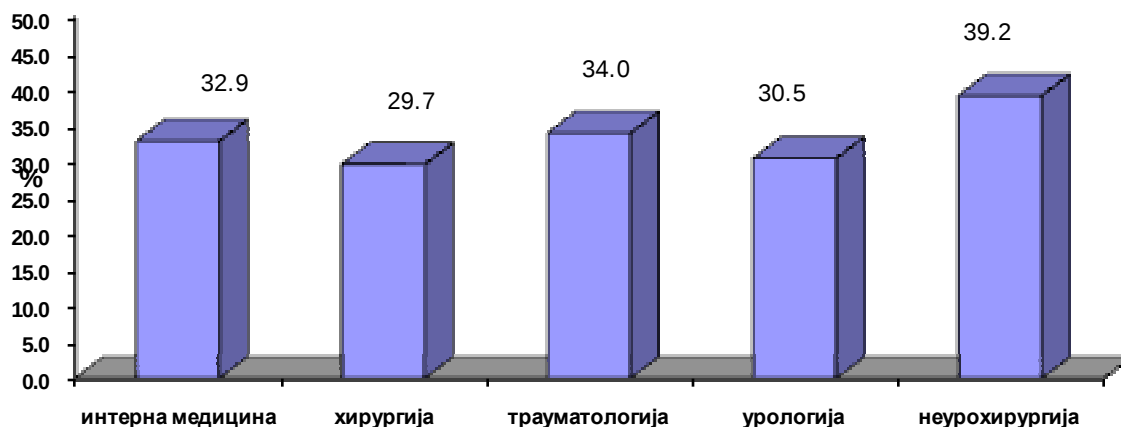
Више од половине пацијената (54,5% или 226.600) било је прегледано у УЦ КЦС (графикон бр. 42). У односу на исти период 2011. године број прегледаних хитних пацијената је **повећан** у установама: УЦ КЦС и ВМА, док је **смањен** у КБЦ „Бежанијска коса“, КБЦ „Земун“-Београд КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“.

Графикон бр. 42.Прегледани хитни пацијенти по установама, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

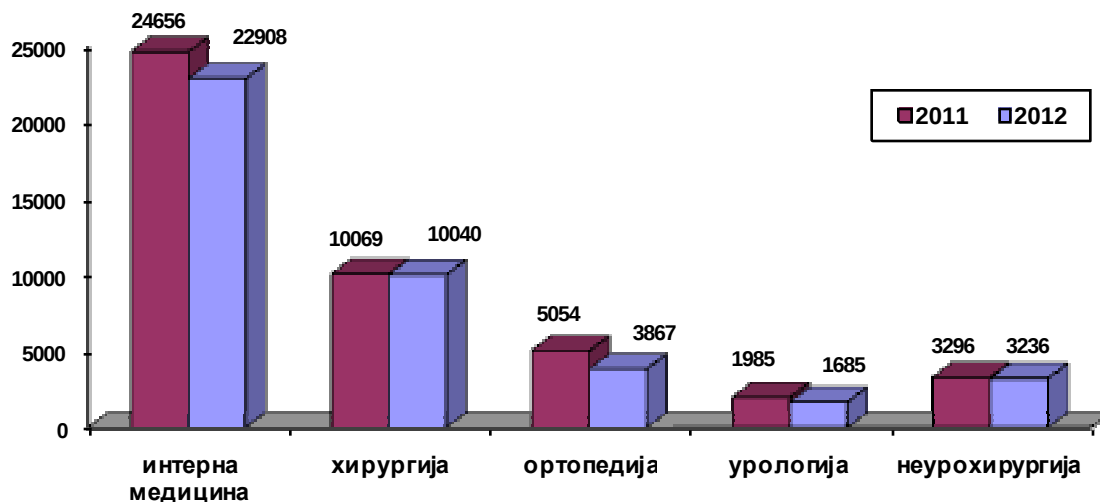
Посматрајући по областима медицине, у току ноћи, од 19 до 7 часова, највише је прегледано пацијената у области неурохирургије (39,2% од свих неурохируршких пацијената) и области ортопедије (34,0% од укупно прегледаних), а најмање у области хирургије (29,7%)(графикон бр. 43).

Графикон бр. 43. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи, по областима медицине, јануар–децембар 2012

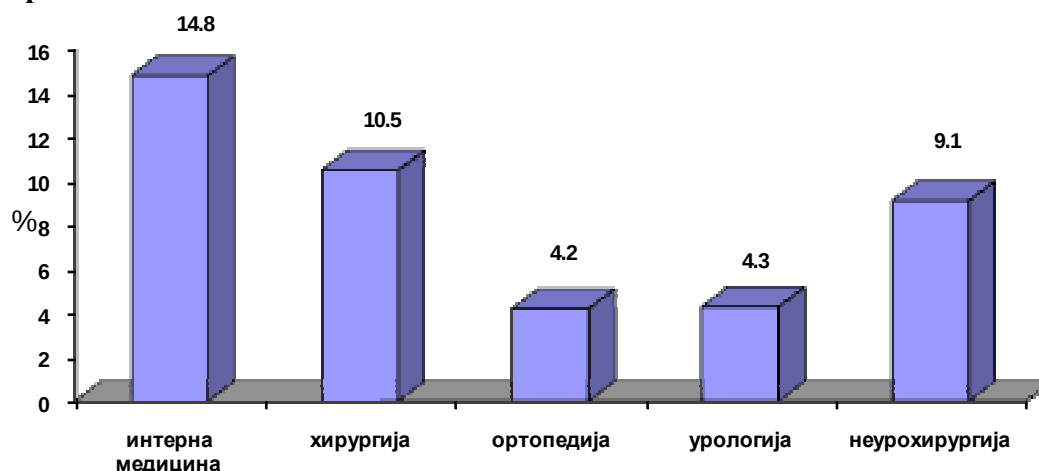
Сваки десети прегледани пацијент (10,0%, односно 41.736) био је хоспитализован, што је мање у односу на исти период 2011. године (10,7% или 45.060). Посматрајући по областима медицине, највише хоспитализованих пацијената било је у области интерне медицине, 22.908 или 54,8%, а најмање у области урологије, 1353 или 3,2%. У односу на 2011. годину број хоспитализованих пацијената је смањен у свим областима, осим у неурохирургији где је на истом нивоу као у 2011. години. (графикон бр. 44).

Графикон бр. 44. Број хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

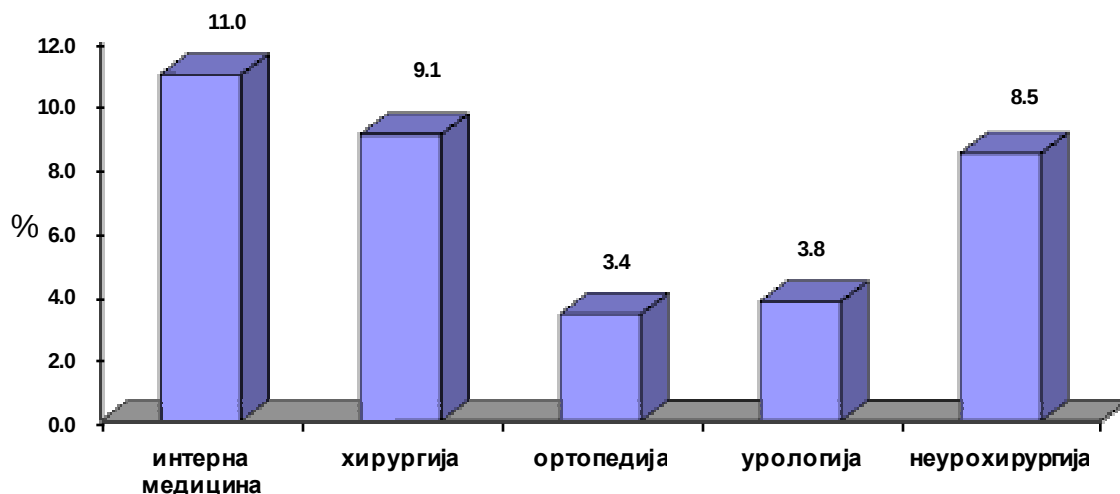
Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (14,8%), а затим хирургије (10,5%) и неурохирургије (9,1%), а најмањи у области урологије (4,3%) и ортопедије (4,2%) (графиконбр. 45).

Графикон бр. 45. Проценат хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената јануар-децембар 2012. год.

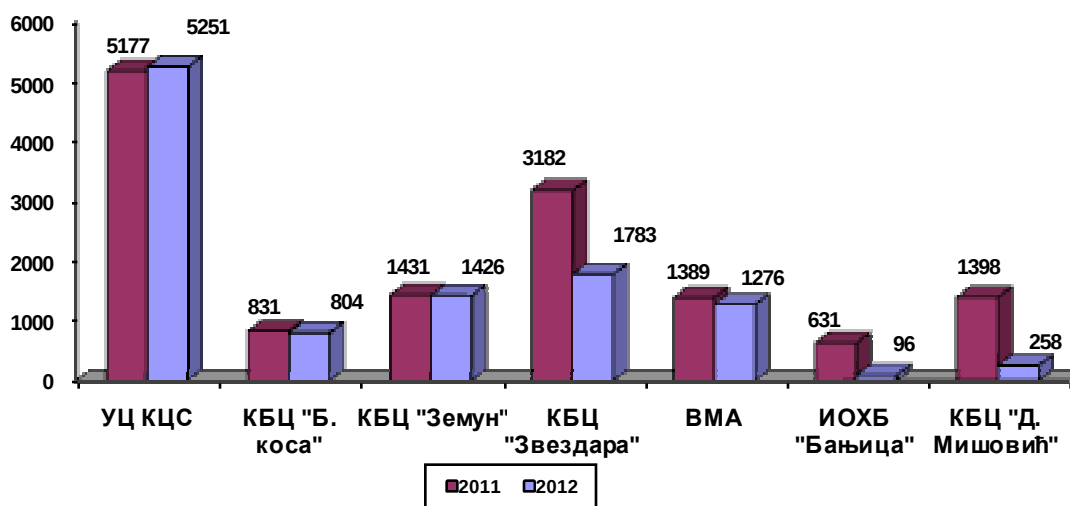
Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (11,0% од укупно прегледаних интернистичких пацијената), а затим хирургије (9,1%) и неурохирургије (8,5%), а најмањи у области ортопедије (3,4%) (графиконбр. 46).

Графикон бр. 46. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у току ноћи по областима медицине, јануар–децембар 2011. год.

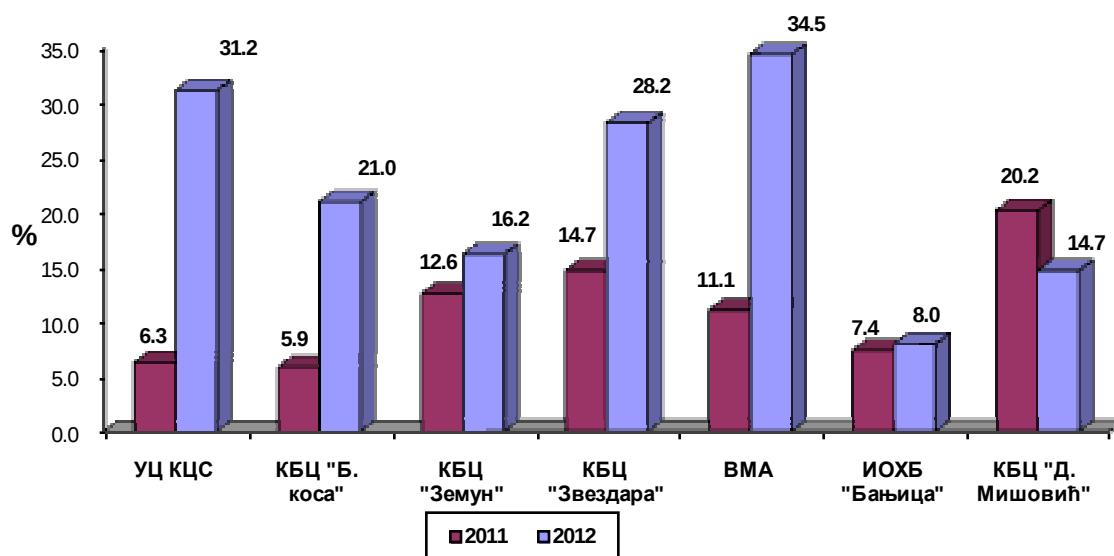
Највише хоспитализованих пацијената у току ноћи било је у УЦ КЦС (5.251 или 31,2% од укупног броја хоспитализованих) КБЦ „Звездара“ (1.783 или 28,2%) и КБЦ „Земун“-Београд (1.426 или 16,2%), а најмање у ИОХБ „Бањица“ (258) и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (96) (графикон бр.47).

Графикон бр. 47. Број хоспитализованих пацијената у току ноћи по установама, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева повећан је у односу на исти период 2011. године у свим посматраним установама и кретао се од 34,5% на ВМА, 31,2% у УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“ 28,2%, затим 21,0% у КБЦ „Бежанијска коса“, 16,2% у КБЦ „Земун“-Београди 14,7% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон бр. 48). Овај показатељ се значајно разликује у посматраним болницама.

Графикон бр. 48. Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Код 2.270 хоспитализованих пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема, са леталитетом од 5,4%, што је нешто мање него 2011. године када је било 5,6%. Више од половине смртних исхода било је на интерној медицини и неурологији 1.346, а најмање на урологији, 16 смртних исхода (табела бр. 6).

Умрли пацијенти у првих 72 часа од болничког пријема(I–XII 2012. год.)

Табела бр. 6

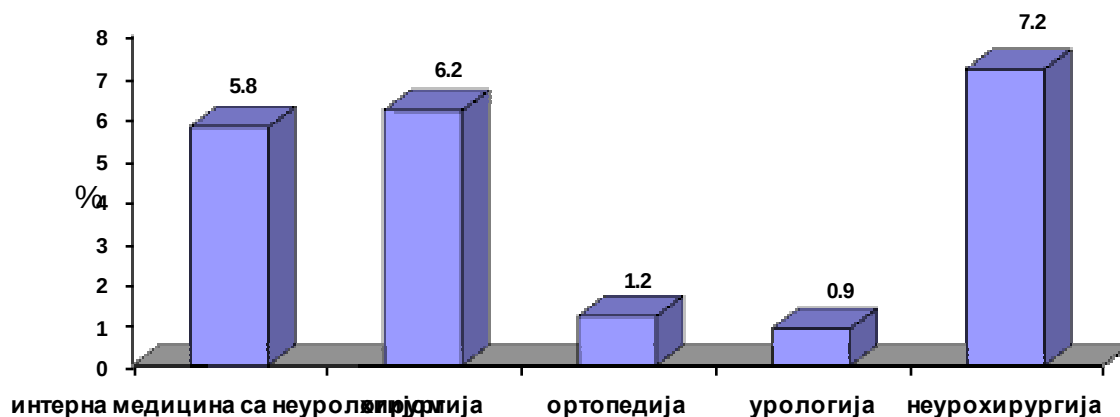
Здравствена установа	Интерна медицина и неурологија		хирургија		неуро-хирургија		ортопедија		урологија		УКУПНО	
	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)
УЦ КЦС	613	10.2	583	9.8	228	8.8	45	3.0	8	2.4	1477	8.8
КБЦ „Б.коса“	158	6.3	23	2.6			1	0.2	2	1.5	184	4.8
КБЦ „Земун“	343	5.5	1	0.1	7	1.7	1	0.2	4	0.9	356	4.0
КБЦ „Др Д. Мишовић“	3	0.1		0							3	0.2
КБЦ «Звездара»	229	5.3	19	1.4					2	0.5	250	3.9
ВМА ³		0		0		0		0		0		
Институт «Бањица»												
СВЕГА	1346	5.8	626	6.2	235	7.2	47	1.2	16	0.9	2270	5.4

³ У току је примена новог софтвера који ће омогућити добијање података из установе.

Од укупно 2.270 смртних исхода који су се десили у првих 72 сата од болничког пријема 1.477 или 65,0% били су у УЦ КЦС (што указује да ова установа и даље збрињава пацијенте са најтежом патологијом).

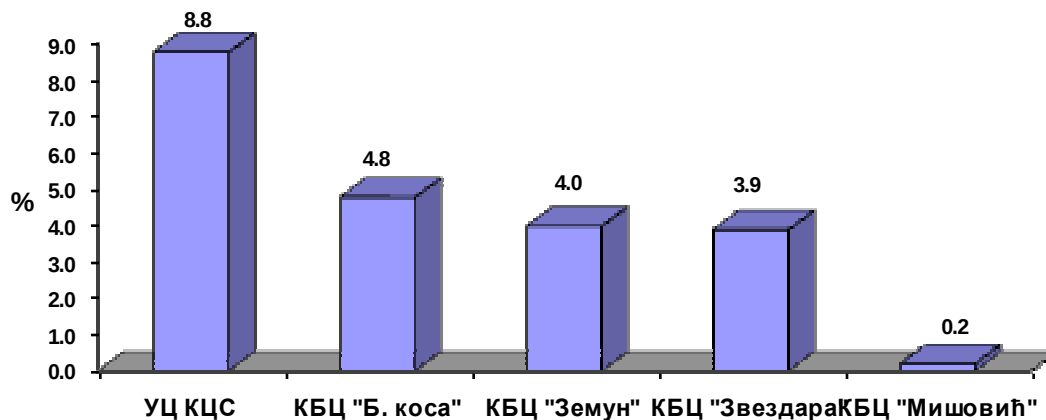
Стопа леталитета у првих 72 сата од болничког пријема се значајно разликује по областима медицине и пропорционална је тежини обољења због кога се јавио пацијент. Највећа је код неурохируршких пацијената (7,2%) и хируршких пацијената (6,2%), а најмања код уролошких (0,9%) и ортопедских пацијената (1,2%) (графикон бр. 49).

Графикон бр. 49. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-децембар 2012. год.

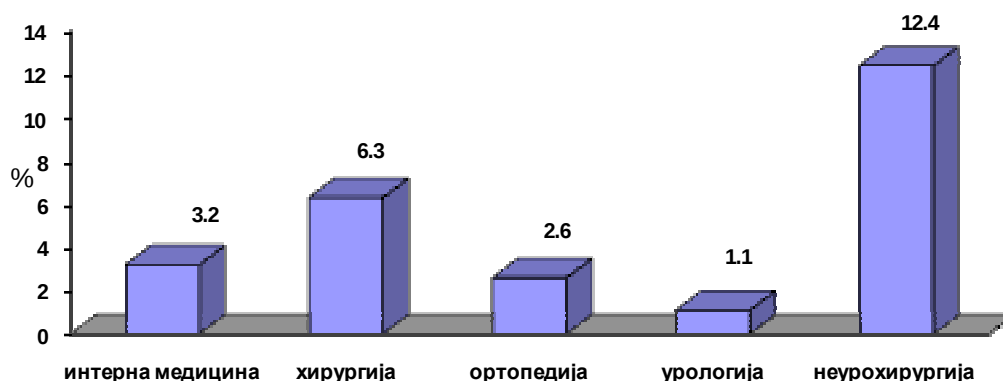
Значајна разлика у вредности стопе леталитета у првих 72 сата од болничког пријема (графикон бр. 50) постоји и између болница и има највећу вредност у УЦ КЦС, 8,8%. У КБЦ „Бежанијска коса“ 4,8% и КБЦ „Земун“-Београд 4,0%. КБЦ „Звездара“ (3,9%), док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 0,2%. У ВМА није приказан ни један случај.

Графикон бр. 50. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-децембар 2012. год.

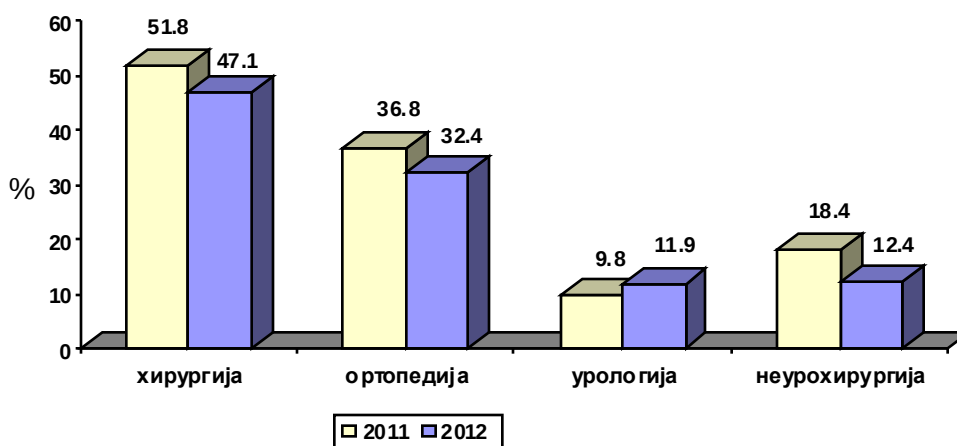
И број пацијената упућених на лечење у друге установе се разликује по медицинским дисциплинама. Највише упућених пацијената било је у области неурохирургије и хирургије, а најмање у области урологије и ортопедије (графиконбр. 51).

Графикон бр. 51. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине, јануар-децембар 2012. год.

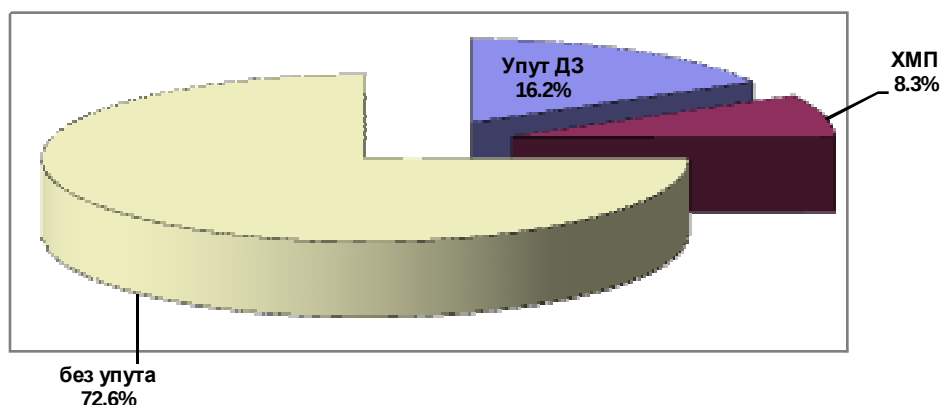
У прва72 сата од болничког пријема **оперисано је**укупно 47,1% (4.730) хируршких пацијената, 32,4% (1.254) ортопедских, а 11,9% (201) уролошких и 12,4%(402) неурохируршких. Приметан је пад броја оперисаних пацијената на хирургији, ортопедији и неурохирургији, док је једини пораст забележен на урологији(графиконбр. 52).

Графикон бр. 52. Проценат оперисаних од укупно хоспитализованих пацијената по областима медицине, 2011. и2012. год.

Од укупно прегледаних пацијената, 16,2% су били пацијенти који су дошли са **упутом из дома здравља**, 8,3% пацијенти које је **довезла служба хитне медицинске помоћи**, а највећи проценат72,6% је користио здравствену заштиту **без упута** (графиконбр. 53).

Графикон бр. 53. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-децембар 2012. год.

Начин доласка хитних пацијената у здравствену установу разликује се по областима медицине.

Тако је **служба хитне помоћи** довезла највише интернистичких пацијената (18.998) затим хируршких (5.596), ортопедских пацијената (4.819), неурохируршких (2.200), а најмање уролошких (1.131).

Са упутом из дома здравља највише је било интернистичких (25.804), затим хируршких (14.991), ортопедских (14.230), уролошких (9.171), а најмање неурохируршких пацијената (4.123).

Пацијената без упута највише је било интернистичких (108.146), хируршких (70.880), на ортопедији са трауматологијом (64.943), неурохируршких (30.977) а најмање на урологији (27.677).

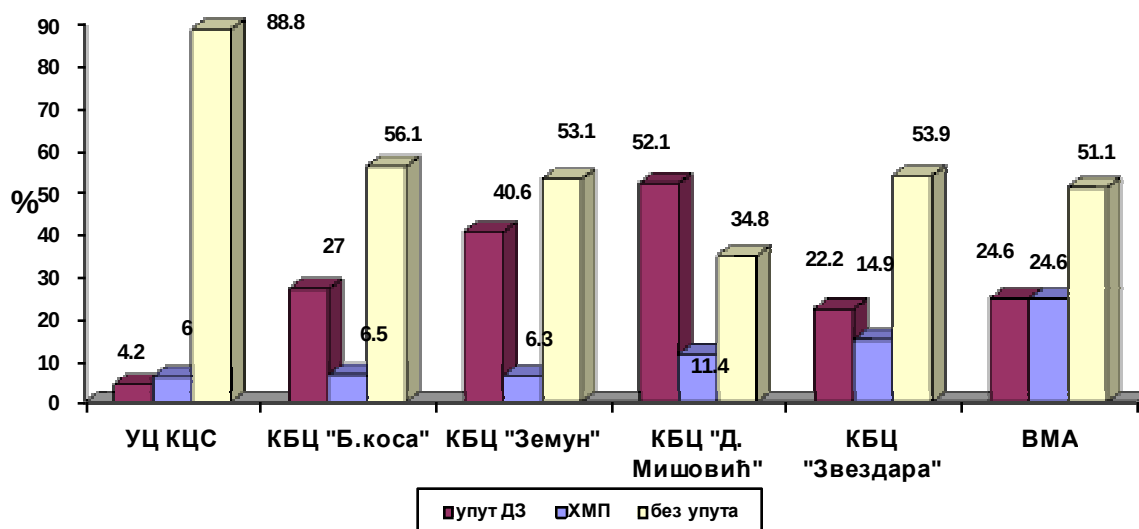
Разлике у начину доласка пацијената постоје и између здравствених установа.

Тако је **највише пацијената без упута**, чак 88,8% од укупно прегледаних било у УЦ КЦС, затим у КБЦ „Бежанијска коса“ (56,1%), КБЦ „Звездара“ (53,9%), КБЦ „Земун“-Београд (53,9%) и ВМА (51,1%), а најмање у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (34,8%).

Служба хитне помоћи је довезла најмање пацијената у УЦ КЦС (6,0%) и КБЦ „Бежанијска коса“ (6,6%), а највише у ВМА (24,6%).

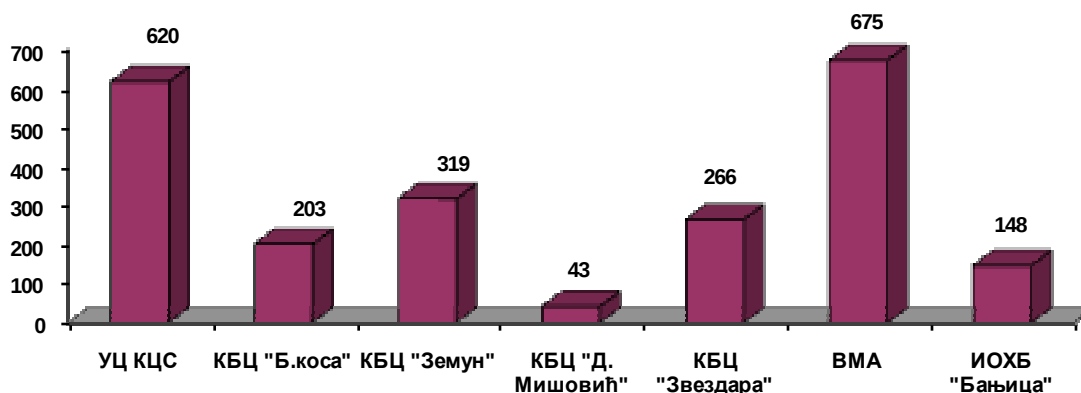
Са упутом из дома здравља највише пацијената је било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (52,1%), а најмање у УЦ КЦС (4,2%) (графиконбр. 54).

Графикон бр. 54. Пацијенти на хитном пријему према начину доласка и здравственим установама, јануар-децембар 2012. год.

Број прегледаних хитних пацијената - дневна фреквенца пацијената је највећа у ВМА (675 дневно прегледани пацијент) и у УЦ КЦС(620), а најмања у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (43,3), (графиконбр. 55).

Графикон бр. 55. Просечан број прегледаних пацијената у дане хитног пријема, јануар-децембар 2012. год.

Податке о успешним реанимацијама, односно о смртном исходу код реанимираних пацијената здравствене установе ће сходнометодолошком упутству доставити кроз следећи извештајни период.

Упоредјујући рад Ургентног центра Клиничког центра Србије, као највеће установе у Београду која збрињава хитна и ургентна стања са осталим болницама, (табела бр. 7) може се констатовати да је проценат прегладаних пацијената повећан у Ургентном центру у односу на исти период 2011. године за 4,2% а хоспитализованих за 1,1%.

Број прегледаних односно хоспитализованих пацијената

**у интерној медицини са неурологијом, хирургијом,
неурохирургијом, трауматологијом-ортопедијом и урологијом
(I-XII 2011. и I-XII 2012. год.)**

Табела бр. 7.

Здравствена установа	Прегледани			Хоспитализовани		
	број		%	број		%
	2011	2012	2012/ 2011	2011	2012	2012/ 2011
Ургентни центар КЦС	217.449	226.600	104,2	16.591	16.783	101,1
клиничко болнички центри, ВМА и Институт "Бањица"	234.629	187.914	80,0	28.469	24.953	87,6
УКУПНО	452.078	414.514	91,7	45.060	41.736	92,6

VII Ургентна дијагностика код одраслих пацијената

Анализа дијагностичких услуга које се пружају пацијентима са хитним стањима обухвата: лабораторијске, рентген, ултразвучне, ендоскопске и услуге скенер дијагностике. Податке су доставиле све болнице, изузев Института за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ за период од 01.01.2012. до 30.08.2012. године, из разлога реконструкције и грађевинских радова.

У 2012. години, укупно је урађено 459.601 лабораторијска анализа. Даље, према учесталости, следе рендген дијагностика (156.154), ултразвучна дијагностика (58.504), компјутеризована томографија (ЦТ-37.733) и најмање ендоскопских испитивања (5.188) (табела бр. 8).

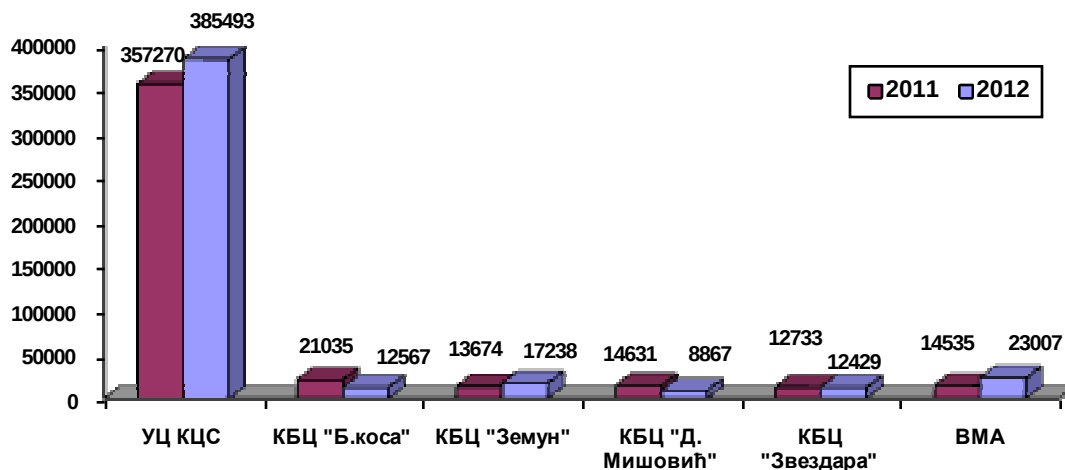
Ургентна дијагностика у интерној и неурологији, хирургији, неурохирургији, трауматологији-ортопедији и урологији, (I–XII 2011. и I–XII 2012. год.)

Табела бр. 8.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	ГОДИНА	ЦТ	ЛАБ.	РО	ЕНД.	УЗ
1	КЦС	2011	28902	357270	87658	4440	38553
		2012	35289	385493	91684	3215	39540
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	2011	54	21035	14132	46	3025
		2012	112	12567	16115	102	2427
3	КБЦ "ЗЕМУН"	2011	376	13674	9580	570	3413
		2012	276	17238	12187	208	4629
4	КБЦ "ДР ДМИШОВИЋ"	2011	0	14631	10352	65	9660
		2012	0	8867	3883	59	3715
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	2011	24	12733	7084	89	5587
		2012	6	12429	8422	111	5976
6	ВМА	2011	842	14535	11475	559	1371
		2012	2050	23007	23864	268	2217
УКУПНО (2 – 6)		2011	1296	76608	52623	1329	23056
		2012	2444	74108	64470	748	18964
СВЕГА (1 – 6)		2011	30198	433878	140281	5769	61609
		2012	37733	459601	156154	5188	58504

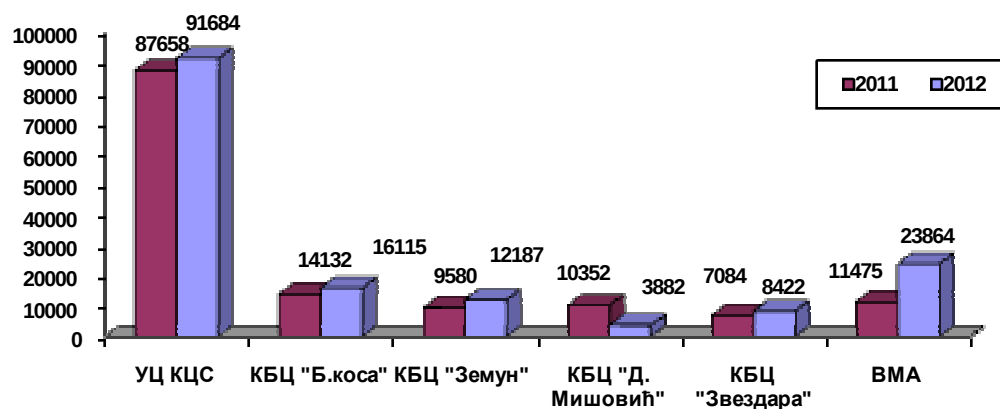
Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте повећан је за 25.723 (5,9%) у односу на исти период 2011. године. Највећи број лабораторијских анализа урађен је у УЦ КЦС, 385.493 (83,8%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 74.108 лабораторијских анализа (16,2%). Према добијеним извештајима (графиконбр. 56) број лабораторијских анализа је повећан у односу на исти период 2011. године. Највеће повећање се региструје на УЦ КЦС од 28.223, ВМА 8.472 (36,8%), док је мањи број у КБЦ „Бежанијска коса“ за 7.893 (37,5%) и КБЦ „Звездара“ за 304 (2,4%).

Графикон бр. 56. Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте, јануар-децембар 2011 и јануар-децембар 2012. год.

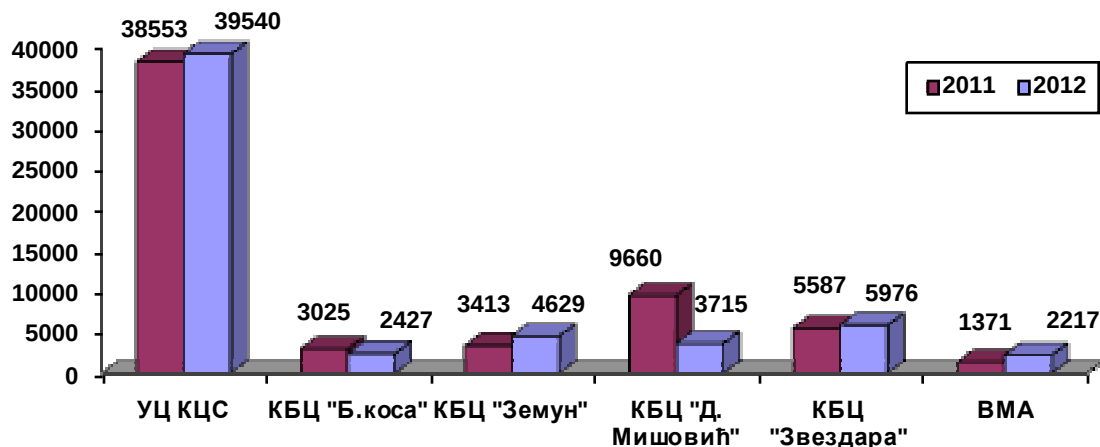
Број услуга **рентген дијагностике** је већи за 15.873 (11,3%) у односу на исти период 2011. године. Највећи број рентген услуга је урађено у УЦ КЦС, 91.684 (58,7%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 27.214 рентген услуга (41,3%). Према добијеним извештајима број рентген услуга је смањен у односу на исти период 2011. године у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ а у осталим болницама је повећан (графиконбр. 57). Највеће повећање у броју услуга од 12.389, се региструје на ВМА.

Графикон бр. 57. Број услуга рентген дијагностике за хитне пацијенте, јануар-децембар 2011 и јануар-децембар 2012. год.

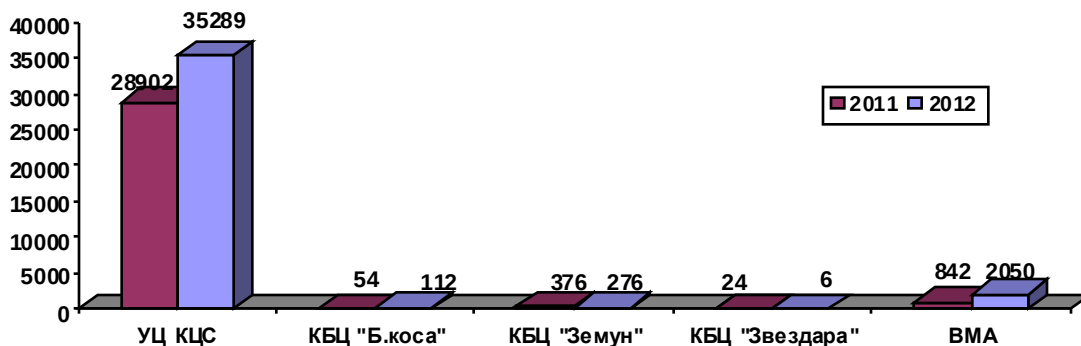
Укупан број услуга **ултразвучне дијагностике** (58.504) је смањен за 3.105 (5,0%) у односу на исти период 2011. године. Највећи број ултразвучних услуга је урађен у УЦ КЦС 39.540, (67,8%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 18.964 ултразвучних услуга (32,2%). Према добијеним извештајима број ултразвучних прегледа је смањен у односу на исти период 2011. године у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ док је у осталим болницама повећан (графиконбр. 58).

Графикон бр. 58. Број услуга ултразвучне дијагностике за хитне пацијенте, јануар-децембар 2011 и јануар-децембар 2012. год.

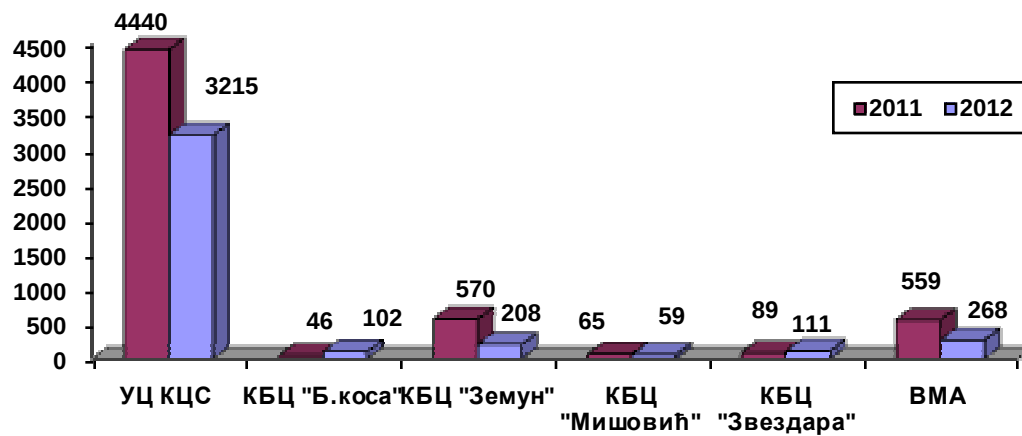
Број услуга **скенер дијагностике** је повећан за 7.535 (24,9%) у односу на исти период 2011. године. Највећи број прегледа на скенеру је обављен у УЦ КЦС, чак 35.289 (93,5%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено само 2.444(6,5%) прегледа на скенеру за хитне пацијенте. Према добијеним извештајима број услуга скенер дијагностике је повећан у односу на исти период 2011. године у УЦ КЦС, ВМА и КБЦ „Бежанијска коса“, док је у КБЦ „Земун“ -Београди КБЦ „Звездара“ смањен (графиконбр. 59). Скенер апарат у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ није био у функцији током целог извештајног периода.

Графикон бр. 59. Број услуга скенер дијагностике за хитне пацијенте, јануар-децембар 2011 и јануар-децембар 2012. год.

Ендоскопска дијагностика је урађена код 5.188 хитних пацијената, што је за 581 (10,0%) мање у односу на исти период 2011. године. Највећи број ендоскопских прегледа је обављен у УЦ КЦС, чак 3.215 или 62,0% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 1.973 прегледа за хитне пацијенте (38,0%). Према добијеним извештајима број услуга ендоскопске дијагностике је смањен у односу на исти период 2011. године у свим болницама, изузев у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“ (графиконбр. 60).

Графикон бр. 60. Број услуга ендоскопске дијагностике за хитне пацијенте, јануар-децембар 2011 и јануар-децембар 2012. год.

VIII Ургентна стања у педијатрији и дечијој хирургији

Функционисање система ургентне медицине у области дечје заштите један је од важних показатеља здравствене службе у целини и од виталног је значаја за ефикасно лечење, смањење последица болести и повреда код деце, смањење смртности, што у крајњем случају резултује и финансијским уштедама у систему здравствене заштите.

На предлог Министарства здравља Републике Србије и Секретаријата за здравство Управе града Београда, од 01.07.2009. године Градски завод за јавно здравље, Београд је започео континуирано праћење збрињавања хитних стања у области педијатрије и дечје хирургије на Универзитетској дечијој клиници (УДК) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (ИМД). Ове две установе дежурају наизменично, сваки други дан.

Од 01.12.2010. године, у збрињавању деце са хитним педијатријским обољењима укључене су, на трећи дан, и педијатријске службе три клиничко-болничка центра („Звездара“, „Земун“-Београд и „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“).

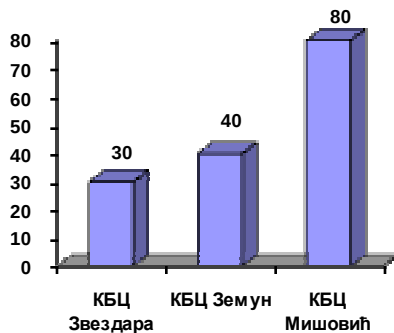
У циљу уједначеног начина праћења организације и рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у дечјој патологији, од 01.01.2011. године уведени су јединствени извештајни обрасци за 5 горе наведених установа, с тим што се за педијатрију достављају месечни извештаји из свих 5 здравствених установа, а за дечју хирургију из 2 здравствене установе.

На основу достављених месечних извештаја у 2011. години уочени су пропусти у њиховом попуњавању од стране здравствене установе. У јануару 2012. године обављени су радни састанци и договори са свим установама, презентовано је Методолошко упутство за поступак извештавања о раду на збрињавању хитних стања у стационарним здравственим установама укљученим у систем дежурства у Београду, као и директан увид у медицинску документацију и начин извештавања, што је за резултат имало корекцију података, а тиме и поузданију основу за комплетнији увид у актуелно стање.

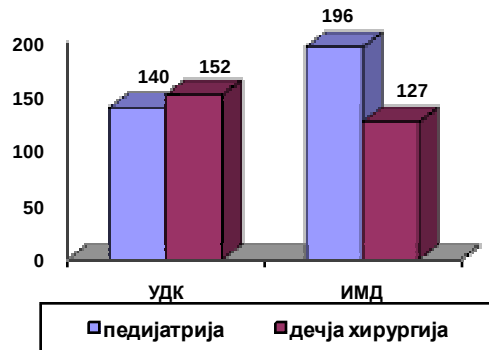
Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, на 182 дана код УДК и ИМД, док је код педијатријских клиника у оквиру клиничко–болничких центара дневна фреквенца рачуната на 122 дана, пошто оне дежурају на сваки трећи дан.

Значајно је истаћи да постоје разлике у капацитетима установа које збрињавају хитна стања код деце. У клиничко-болничким центрима најмањи број постеља за педијатријске болеснике има КБЦ „Звездара“ (30 постеља), а највећи КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (80 постеља). Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ има незнатно мање постељне капацитетеу области дечје хирургије(25 постеља мање) изначајно веће постељне капацитете (56 постеља више) у области педијатрије од Универзитетске дечје клинике (графикони 61. и 62.)

Графикон бр. 61. Постељни капацитети педијатријских одељења у КБЦ- а, јануар-децембар 2012. год.

Графикон бр. 62. Постељни капацитети у УДК и ИМД, јануар-децембар 2012. год.

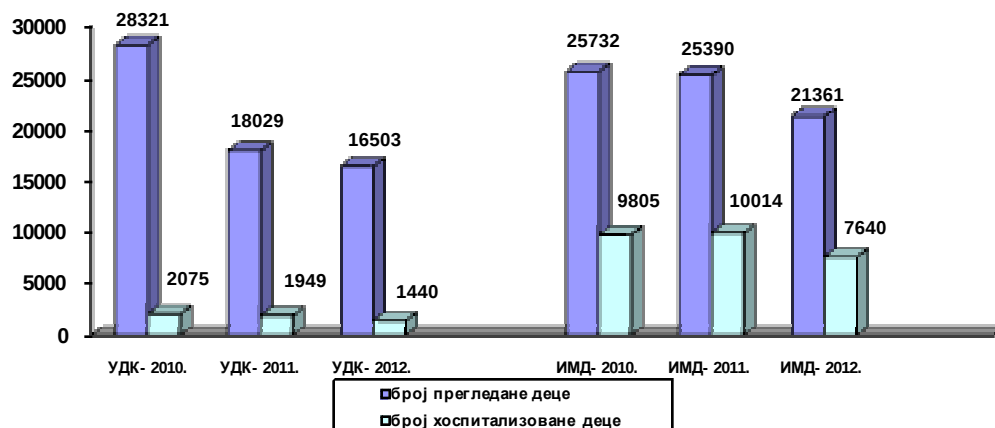

I. Ургентна стања у УДК и ИМД

Посматрајући установе терцијарног нивоа здравствене заштите, анализом достављених извештаја, уочава се да је у 2012. години, у педијатријским и хируршким амбулантама Универзитетске дечије клинике (УДК) и Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије "Др Вукан Чупић" (ИМД), прегледано укупно 90.518 деце и то 37.864 у педијатријским амбулантама (42%), а 52.654 у хируршким амбулантама (58%). Хоспитализовано је 11.717 пацијената (13%), што је мање него у истом периоду 2011. године (табела бр. 9.). Смањење броја прегледаних хитних пацијената у односу на предходну годину је регистровано и у области педијатрије и у области дечје хирургије у обе установе.

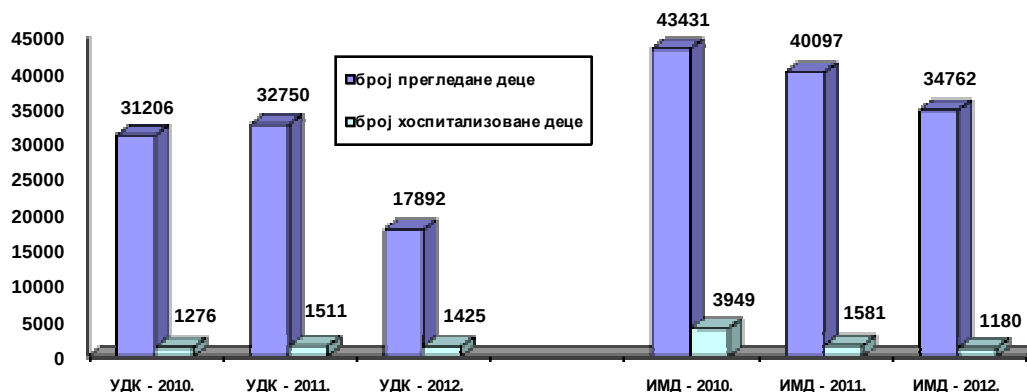
У периоду јануар–децембар 2012. године на УДК укупно је било прегледано 16.503 деце са хитним стањима у педијатрији (скоро 2.000 прегледа мање него у току 2011. године) док је на ИМД био 21.361 преглед (скоро 4.000 прегледа мање него претходне године)(графиконбр. 63.).

Графикон бр. 63. Број прегледаних и хоспитализованих хитних пацијената у педијатријским амбулантама ИМД и УДК, 2010.-2012. год.

У оквиру дечје хируршке амбуланте на УДК у 2012. години било је прегледано 17.892 деце, што је дупло мање него 2011. године док је на ИМД било прегледано 34.762 деце или за око 5.000 прегледа (13,3%) мање него 2011. године (графикон бр. 64.). Смањење броја прегледа је највероватније настало због доследније примене Методолошког упутства.

Графикон бр. 64. Број прегледаних и хоспитализованих хитних пацијената у хируршким амбулантама ИМД и УДК, јануар-децембар 2010.-2012. год.

На педијатријским одељењима се свакодневно прегледа 104 хитна пацијента (у предходној години 119), док се на хируршким одељењима прегледа 114, што је значајно мање у односу на предходну годину (200) (табела бр. 9.).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД I–XII 2011. год. и I–XII 2012. год.

Табела бр. 9.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА		УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ		УКУПНО ХОСПИТА- ЛИЗОВАНИ		ДНЕВНА ФРЕКВЕНЦИЈА			
							прегледани		хоспита- лизовани	
			2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	Педијатријскаамбула нта	18029	16503	1949	1440	99,0	88,5	10,7	8,7
		Хируршкаамбуланта	32750	17892	1511	1425	179,9	98,3	8,3	8,0
		УКУПНО	50779	34395	3460	2865	279,0	186,8	19,0	16,7
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ СРБИЈЕ "ДРВУКАН ЧУШИЋ"	Педијатријскаамбула нта	25390	21361	10014	7640	139,5	117,4	55,0	35,8
		Хируршкаамбуланта	40097	34762	1581	1180	220,3	191,0	8,7	3,4
		УКУПНО	65487	56123	11595	8820	359,8	308,4	63,7	39,2
У К У П Н О		ПЕДИЈАТРИЈА	43419	37864	11963	9080	118,9	103,7	32,8	24,9
		ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА	72847	52654	3092	2605	199,6	144,2	8,5	7,1
		СВЕГА	116266	90518	15055	11685	318,5	247,9	41,2	32,0

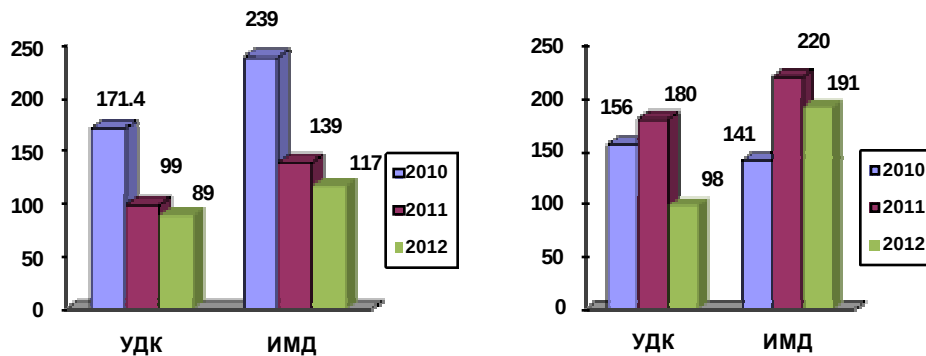
Дневна фреквенца у реду „укупно“ рачуната је на 365 дана.

Смањење је на педијатрији и у ИМД (у 2011. години је просечно дневно прегледано 140 деце, док је у 2012. години просечно прегледано 117 деце) и на УДК (у 2011. години је дневна фреквенца 99 деце, док је у 2012. години просечно прегледано 89 деце).. До смањења дневне фреквенце је највероватније дошло из

разлога што се Стручно методолошко упутство од јануара 2012. године доследније примењује и на начин на који је то прописано.

У области дечје хирургије, где се промене у односу на претходне године нису очекивале, јер клиничко болнички центри немају хируршке амбуланте у којима се збрињавају деца, дневна фреквенца прегледане деце језначајно смањена на ИМД (у 2011. години је просечно дневно прегледано 220 деце, док је у 2012. години просечно прегледано 191 дете) и на УДК (у 2011. години је просечно дневно прегледано 180 деце, док је у 2012. години просечно прегледано 98 деце) (графикон бр. 65. и 66.).

Графикон бр. 65. Дневна фреквенца прегледаних педијатријских пацијената 2010.-2012. год. **Графикон бр. 66. Дневна фреквенца прегледаних хируршких пацијената 2010.-2012. год.**

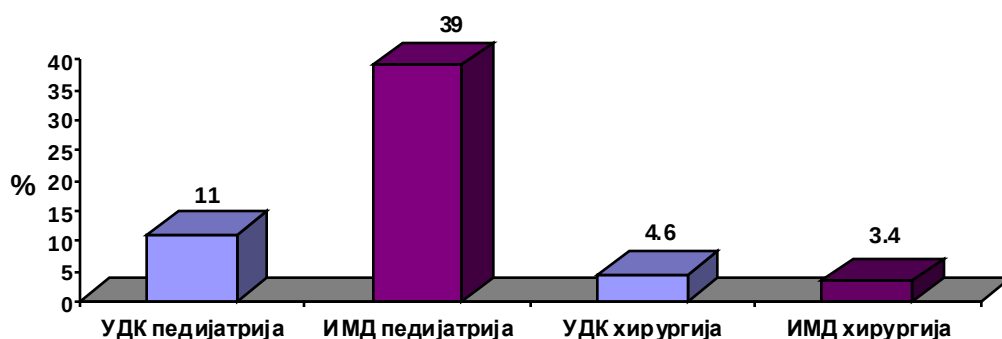
Од укупно прегледаних 90.518 хитних пацијента, **хоспитализовано је 11.685 или 13%**. Број хоспитализованих је смањен у односу на претходну годину за 3.370 или 22%. Смањење хоспитализоване деце се региструје и на педијатрији и на дечјој хирургији у обе установе.

У ИМД на хирургији се смањује број хоспитализоване деце са 1.581 у 2011. години на 1.180 у 2012. години, а на педијатрији са 10.014 у 2011. години на 7.640 у 2012. години. На УДК на хирургији је смањење са 1.511 у 2011. години на 1.425 у 2012. години, а на педијатрији са 1,949 у 2011. години на 1.440 у 2012. години (табела 9).

Број просечно хоспитализованих пацијента у току дана на ИМД се смањио на педијатрији са 55 на 36, као и на хирургији са 9 на 3, док је на УДК број просечно хоспитализованих на педијатрији смањен са 11 на 9, а на хирургији је остао непромењен.

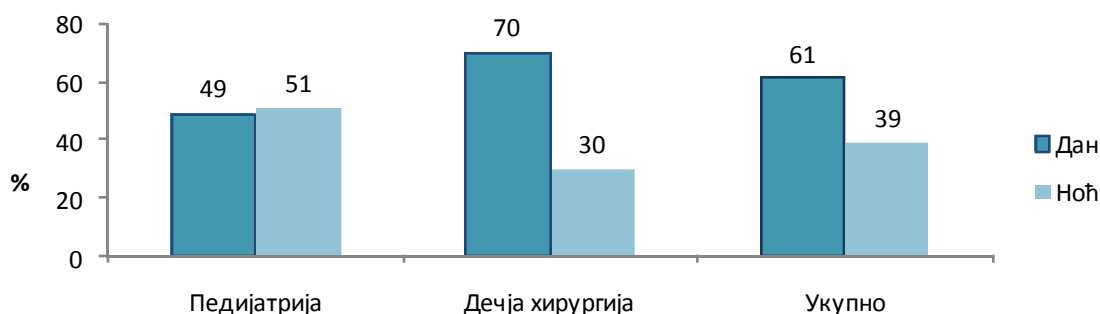
Проценат хоспитализованих хитних пацијената у односу на број прегледаних био је највећи на педијатрији ИМД 35,8%, док је најмањи проценат био на хирургији ИМД 3,4 % (графикон бр. 67.).

Графикон бр. 67. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у односу на број прегледаних, јануар–децембар 2012. год.

Од 90.518 хитних пацијената, у току дана (у времену од 7 до 19 часова) прегледано је 55.264 (61%), а у току ноћи 35.254 (39%). Знатно већи број пацијената у току дана прегледано је на дечјој хирургији 36.735 (70%), док је у току ноћи прегледано 15.919 пацијената (30%). У области педијатрије прегледано је у току дана 18.529 пацијената (49%), док је у току ноћи прегледано 19.335 (51%), (графикон бр. 68.).

Графикон бр. 68. Проценат прегледаних хитних пацијената у односу на доба дана, јануар–децембар 2012. год.

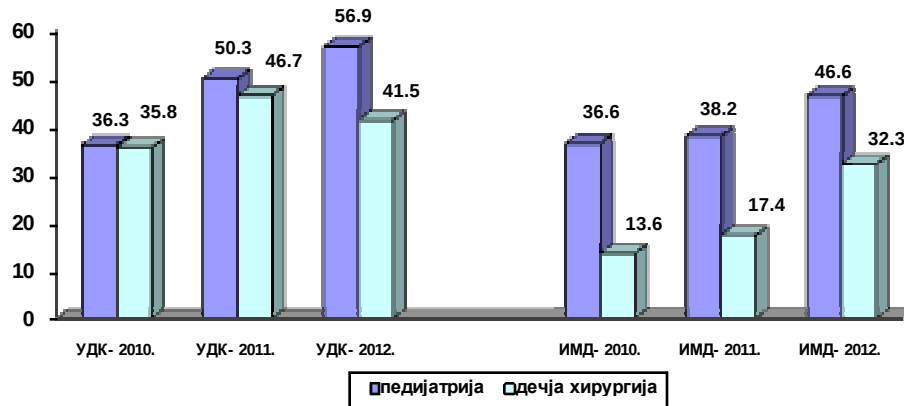

На УДК постоји мала разлика у проценту прегледане деце у односу на време у току дана, 51,1% пацијената се јавља у току дана, док је овај проценат у току ноћи 48,9%. Међутим, у односу на исти период претходне године, повећава се удео ноћних прегледа на педијатрији на рачун смањења прегледа у току дана. На дечјој хирургији ситуација је обрнута (у порасту је удео прегледа у току дана). На одељењу педијатрије дању се прегледа 43,1% од укупно прегледане деце (за 6,6% мање у односу на 2011. годину), а ноћу 56,9% (за 6,6% више). На дечјој хирургији дању се прегледа 58,5% (за 5,2% више него 2011. године), а ноћу 41,5% деце (за 5,2% мање).

На ИМД је, у целини гледано, заступљеност ноћних прегледа (у времену од 19 до 07 часова) у укупном броју прегледа мања него на УДК, око 10%. Постоји разлика у заступљености прегледа у односу на време у току дана, па се тако две трећине пацијената у оквиру дечје хирургије јавља у току дана. Дању се на

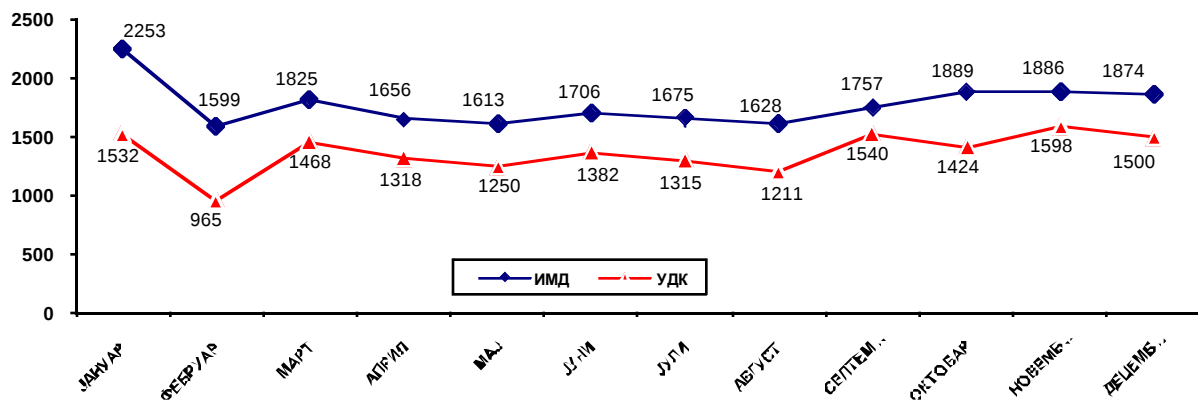
одељењу педијатрије прегледа 53,4% (за 8,4% мање него 2011. године), а ноћу 46,6% (за 8,4% више). На дечјој хирургији дању се прегледа 67,7% (за 14,9% мање у односу на 2011. годину), а ноћу 32,3% деце (за 14,9% више) (графиконбр. 69.)

Графикон бр. 69. Проценат прегледаних хитних пацијената у педијатријским установама у току ноћи, 2010.-2012. год.

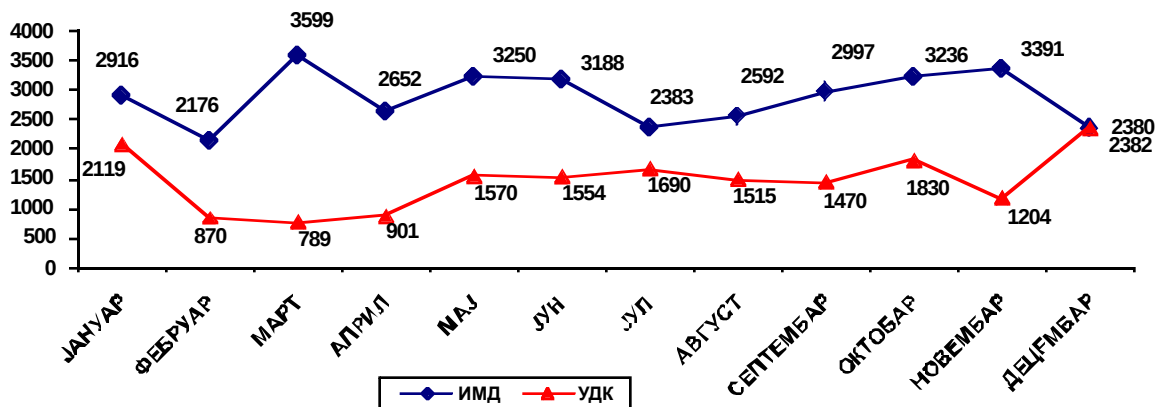
Анализирајући број прегледаних хитних педијатријских пацијената по календарским месецима, уочава се да је у ИМД и УДК највећи број прегледаних пацијената био у јануару, а да затим број прегледаних пацијената опада и има најмање вредности у фебруару. У марту број прегледаних пацијената расте и одржава се на овом нивоу до августа, после чега следи благи пораст до краја године (графиконбр. 70.).

Графикон бр. 70. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатрија, јануар-децембар 2012. год.

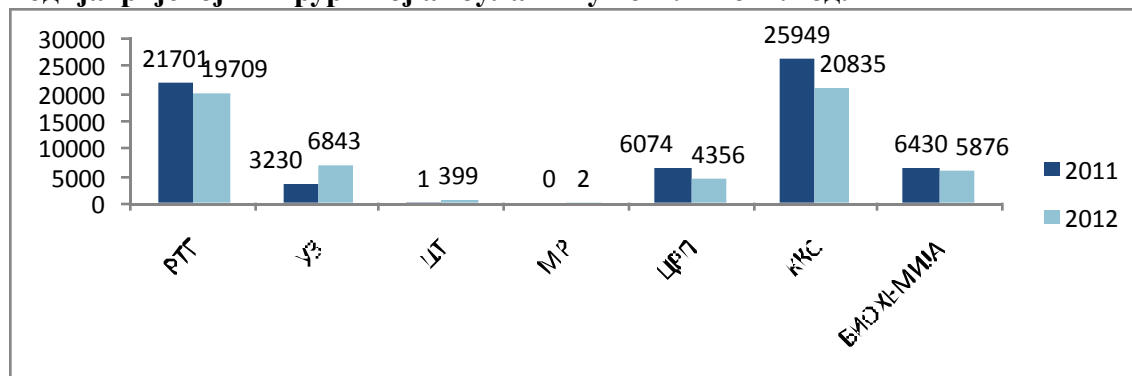
У области дечје хирургије, ситуација је нешто другачија од педијатрије, али се такође препознаје сезонски карактер са порастом броја пацијената у зимским месецима. (графиконбр. 71.).

Графикон бр. 71. Пацијенти прегледани на хитном пријему-дечја хирургија, јануар-децембар 2012. год.

Што се тиче **ургентне дијагностике** (табела бр. 10.), у 2012. години, у ове две педијатријске здравствене установе урађено је 20.835 анализа комплетне крвне слике (значајно више на педијатрији) и 19.709 рентгенска прегледа (значајно више на дечјој хирургији). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене (5.876 биохемијских анализа, 4.356 анализа CRP, 6.843 ултразвучних прегледа, 399 прегледа ЦТ-ом и 2 прегледа МР-ом).

Графикон бр. 72. Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти у 2011. и 2012. год.

Број услуга РТГ као и свих лабораторијских анализа (ЦРП, ККС и Биохемија) у 2012. години мањи је него у истом периоду 2011. године што се може подвести под ефекте примене Методолошког упутства као и чињеницу да је прегледан знатно мањи број пацијената. Међутим број УЗ прегледа као и ЦТ прегледа већи је у 2012. години, (графикон бр.72.).

У односу на исти период 2011. године уочава се мањи број рентген прегледа у УДК (на педијатрији за око 200, а на хирургији за око 2.000). Код ултразвучне дијагностике уочава се смањење на педијатрији УДК, док је на хирургији приметан пораст броја прегледа за 4.000 (поставља се питање тачности достављених података).

На ИМД повећан је број ултразвучних прегледа на педијатрији за 50, док је на хирургији смањен за 200. Код броја анализа ЦРП уочава се смањење броја на

педијатрији УДК за око 1.000 анализа као и на ИМД за око 700. Код анализа ККС бележи се смањење како на УДК (педијатрија за око 2.000, дечја хирургија за око 1.200) тако и на ИМД (педијатрија око 700, дечја хирургија око 1.200).

Што се тиче биохемијских анализа ту се уочава смањење броја анализа за 1.200 на педијатрији УДК и повећање за 451 преглед на дечјој хирургији, док се на ИМД бележи мањи број прегледа на педијатрији за 700 и дечјој хирургији за 70.

Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД у периоду I-XII 2012. год.

Табела бр. 10.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА			Рентген	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатрија	988	1515	391	0	3220	11517	4166
		хирургија	9909	4786	0	0	0	3237	451
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатрија	1011	132	7	2	1136	5325	1239
		хирургија	7801	410	1	0	0	756	20
УКУПНО			19709	6843	399	2	4356	20835	5876

Ако се посматра број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитним службама педијатрије и дечје хирургије на УДК и ИМД (табела бр. 11.), у 2012. години, уочава се да је у ове две педијатријске здравствене установе урађено просечно 230,2 анализе комплетне крвне слике (значајно више на педијатрији, у УДК 697,9 а у ИМД 249,3) и 217,7 рентгенска прегледа (значајно више на дечјој хирургији, у УДК 503,5 а у ИМД 224,4). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене а истичу се 252,4 биохемијске анализе на педијатрији УДК, 195,1 анализа CRP на педијатрији УДК, 267,5 ултразвучних прегледа на дечјој хирургији УДК, на 1.000 прегледаних пацијената.

Број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД у периоду I-XII 2012. год.

Табела бр. 11.

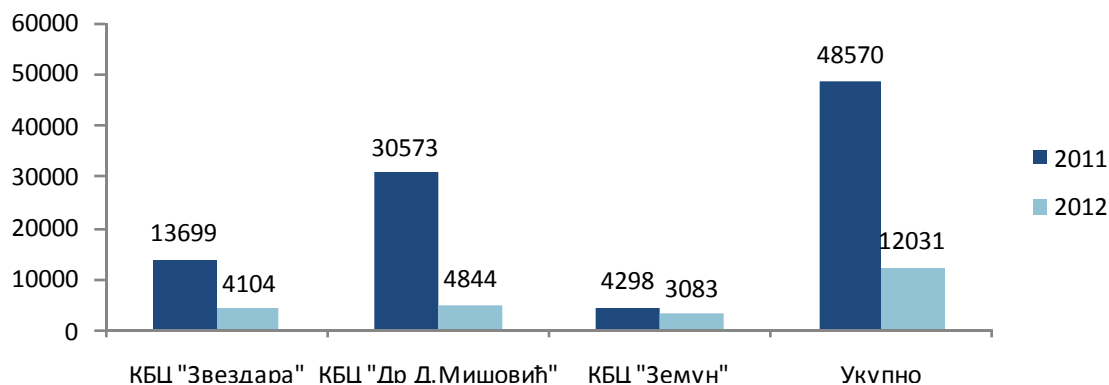
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА			Рентген	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатрија	59,9	91,9	23,7	0	195,1	697,9	252,4
		хирургија	503,5	267,5	0	0	0	180,9	25,2
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатрија	47,3	6,2	0,3	0,09	53,2	249,3	58,0
		хирургија	224,4	11,8	0,02	0	0	21,7	0,6
УКУПНО			217,7	75,6	4,4	0,02	48,1	230,2	64,9

Велике разлике у броју обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту у ове две установе захтевају додатна истраживања.

II. Ургентна стања на хитном пријему педијатријских одељења КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и КБЦ „Звездара“

Кроз хитан пријем у оквиру педијатријских болница/служби клиничко болничких центара у периоду I-XII 2012. године укупно је прегледано 12.031 дете, што је четири пута мање прегледа него предходне године, када је било 48.570 (графикон бр. 73.). Оволика разлика вероватно је последица раније недоследности у примени Методолошког упутства, пре свега КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и КБЦ „Звездара“

Графикон бр. 73. Број прегледаних пацијената на хитном пријему у 3 КБЦ-а 2011. и 2012. год.

Највећи број прегледа и у 2012. години остварен је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (4.844 или 40,3%), (табела бр. 12.).

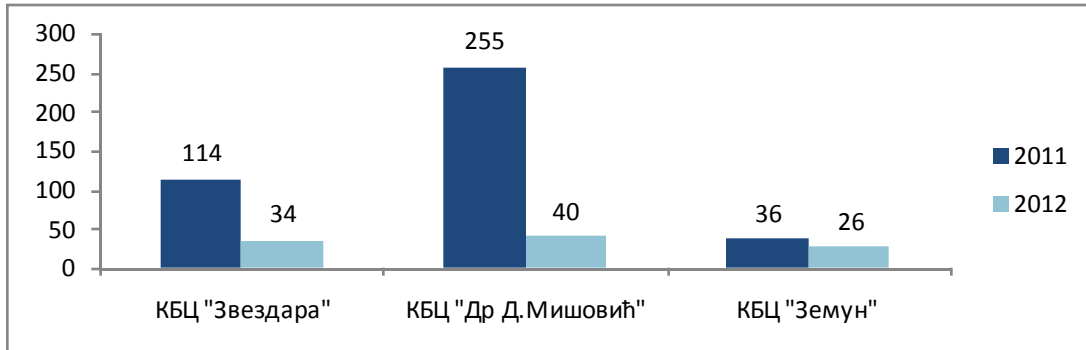
Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним педијатријским амбулантама клиничко-болничких центара I-XII 2012. год.

Табела бр. 12

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ	УКУПНО ХОСПИТАЛИЗОВАНИ	% ХОСПИТАЛИЗОВАНИХ
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДР ОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“	4104	499	12,2
2.	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" - БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	4844	727	15,0
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	3083	548	17,8
	УКУПНО	12031	1774	14,7

Због смањења броја прегледане деце смањена је и дневна фреквенца у сва три КБЦ-а и креће се од 26 у КБЦ „Земун“-Београд до 40 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон бр. 74.)

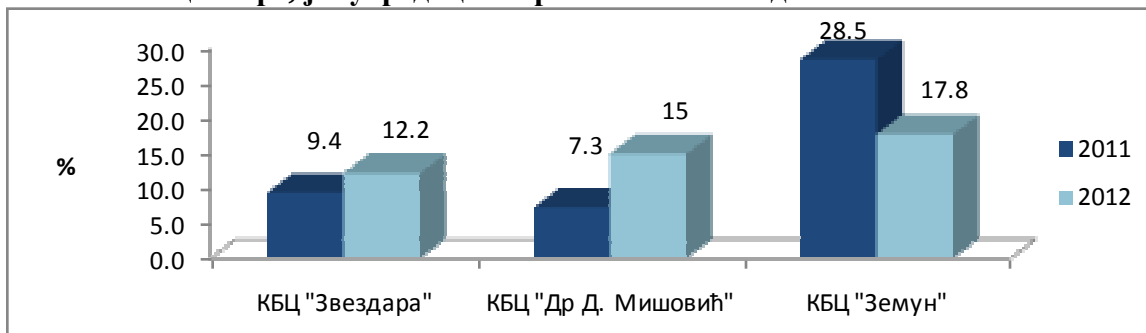
Графикон бр. 74. Дневна фреквенца прегледаних пацијената на хитном пријему, 2011. и 2012. год.

На укупном нивоу у периоду јануар-децембар 2012. године хоспитализовано је 1.774 деце (14,7% од броја прегледане), док се у истом периоду 2011. године тај проценат кретао од 7,3% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ до 28,5% у КБЦ „Земун“-Београд, или укупно 4.763 деце (9,8% од броја прегледаних). Сматрамо да је значајна разлика која се појавила поредећи 2011. и 2012. годину, настала као последица недоследности у извештавању у 2011. години и непотпуне примене Методолошког упутства.

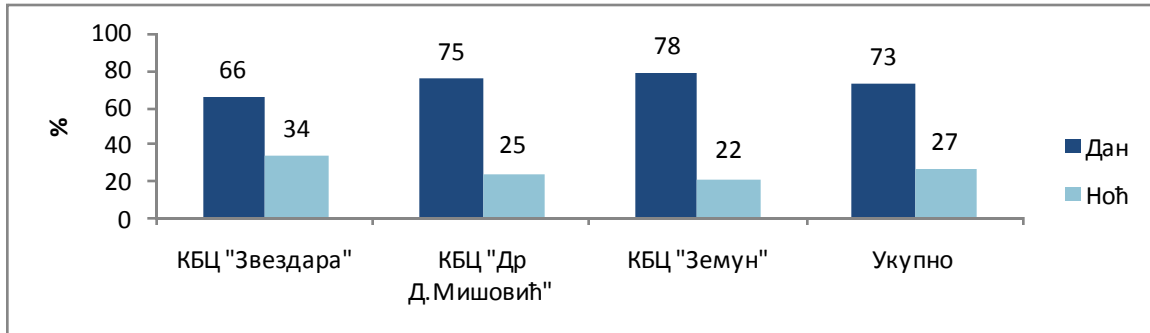
Проценат хоспитализоване деце у односу на број прегледане у 2012. години био је релативно уједначан у свим педијатријским болницама у сва 3 КБЦ-а и креће се од 12,2% у КБЦ „Звездара“ до 17,8% у КБЦ „Земун“-Београд. У односу на 2011. годину уочава се приметан пораст процента хоспитализованих у КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Др Д. Мишовић-Дедиње“, а у КБЦ „Земун“ пад (графиконбр. 75).

Графикон бр. 75. Проценат хоспитализоване деце на педијатрији клиничко болничких центара, јануар–децембар 2011. и 2012. год.

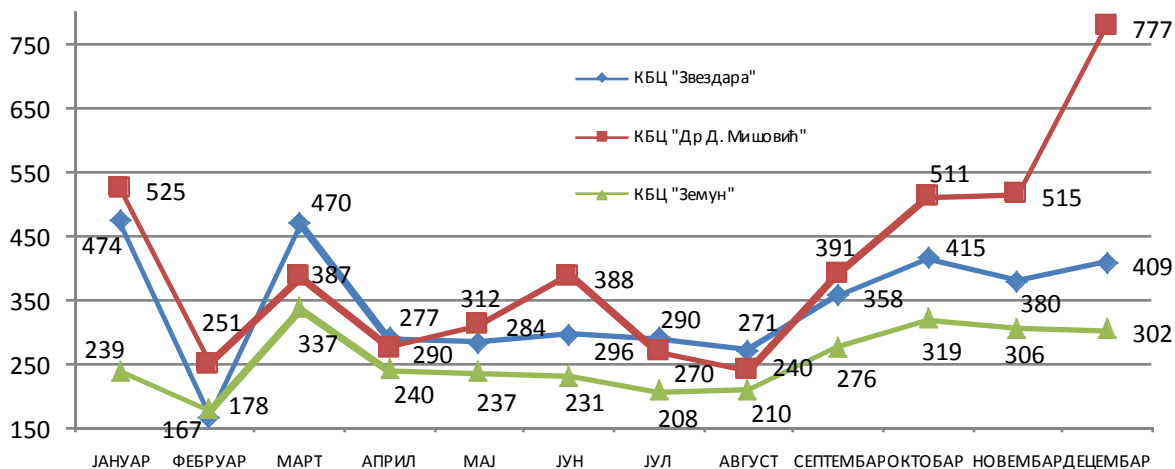
У односу на доба дана, доминирају прегледи у времену од 7 до 19 часова. Од укупно прегледаних 12.031, у току дана прегледано је 8.772 или 73%, док је у току ноћи прегледано 3,259 или 27%. Проценат прегледаних пацијената са хитним стањима у току ноћи креће у интервалу од 21,7% у КБЦ „Земун“-Београд, до 33,9% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон бр. 76.)

Графикон бр. 76. Проценат прегледане деце на педијатрији клиничко болничких центара, у односу на доба дана у 2012. год.

У односу на период године, највише прегледаних хитних пацијената у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, КБЦ „Земун“-Београд и КБЦ „Звездара“, било је у јануару и марту, а затим се број прегледане деце у КБЦ „Земун“-Београд и КБЦ „Звездара“ смањује од априла до јуна, док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ примећен благи пораст прегледаних пацијената у јуну. У другој половини године после уједначеног броја пацијената у јулу и августу приметан је пораст броја прегледаних пацијената у КБЦ „Земун“-Београд и КБЦ „Звездара“, док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ скоро дуплиран број прегледане деце у односу на предходни период, а у децембру се бележи скок прегледане деце, за више од 250 (графиконбр. 77.).

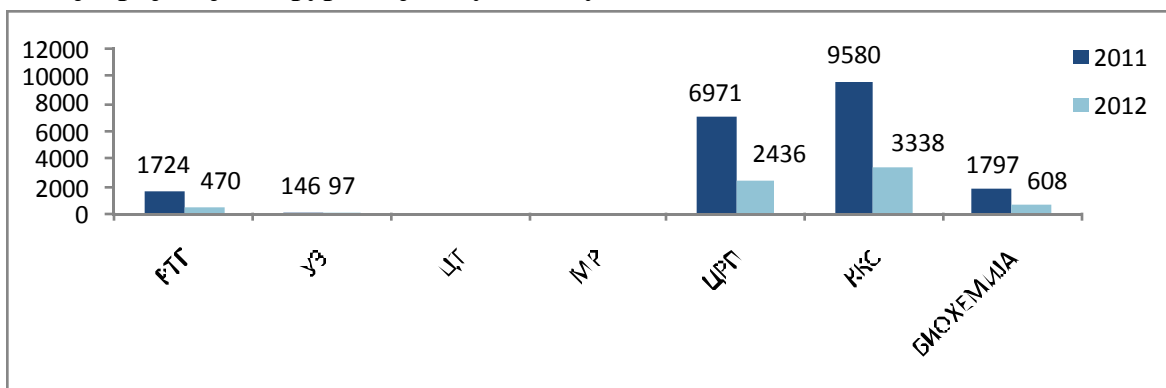
Графикон бр. 77. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатријске амбуланте 3 КБЦ-а, јануар–децембар 2012. год.

У оквиру ургентне дијагностике (табела бр. 13.) у 2012. години у клиничко-болничким центрима урађено је 3.338 анализа комплетне крвне слике, 2.436 анализа ЦРП, 608 биохемијских анализа, а значајно мање рентгенских прегледа 470 и ултразвучне дијагностике 97, док прегледа ЦТ-ом и МР није било. Са изузетком ултразвука и биохемијских анализа, највећи обим ургентне дијагностике је остварен у Болници за дечије плућне болести и туберкулозу КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“.

Број свих дијагностичких услуга, РТГ, УЗ као и свих лабораторијских анализа (ЦРП, ККС и биохемија) у 2012. години мањи је него у истом периоду 2011. године, што се може подвести под ефекте примене Методолошког упутства као и чињеницу да је прегледан знатно мањи број пацијената (графикон бр.78.).

Графикон бр. 78. Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти у 2011. и 2012. год.

У односу на исти период 2011. године евидентирано је мање РТГ прегледа у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (око 1.000), у КБЦ „Звездара“ (око 100) док је у КБЦ „Земун“-Београд евидентирано око 70 прегледа мање. Код ултразвучне дијагностике у 2012. години евидентира се 40 прегледа мање у КБЦ „Звездара“, него 2011. године. Код броја ЦРП анализа бележи се 130 анализа мање у односу на 2011. годину у КБЦ „Звездара“, 400 анализа мање у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ док је у КБЦ „Земун“-Београд то смањење за 700 анализа. Мањи број анализа ККС се бележи у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (6.000) и КБЦ „Земун“-Београд (700), док се већи број анализа бележи једино у КБЦ „Звездара“ и то за 300 анализа. У оквиру биохемијских анализа бележи се мањи број анализа, у КБЦ „Звездара“ (око 100), КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (око 450) и КБЦ „Земун“-Београд (око 700).

Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара I-XII 2012. год.

Табела бр. 13.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	РТГ	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДРОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЊЕ“	54	96	0	0	16	847	31
2.	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" БОЛНИЦА ЗА ДЕЧЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	410	0	0	0	1648	1702	28
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	6	1	0	0	772	789	549
УКУПНО		470	97	0	0	2436	3338	608

Ако се посматра број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитним службама педијатријских одељења у 3 КБЦ-а у 2012. години, уочава се да је урађено просечно 277,4 анализа комплетне крвне слике (највише у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 351,4 а најмање у КБЦ „Звездара“ 206,4) и 202,5 анализа CRP (највише у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 340,2 а свега 3,9 у КБЦ „Звездара“). У 2012. години било је 50,5 биохемијских анализа на 1.000

прегледаних пацијената (највише у КБЦ „Земун“ -Београд 178,1 а у КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ само 7,5 односно 5,8). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене (табела бр. 14.).

Број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара I-XII 2012. год.

Табела бр. 14.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	РТГ	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДРОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“	13,1	23,4	0	0	3,9	206,4	7,5
2.	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" - БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	84,6	0	0	0	340,2	351,4	5,8
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	1,9	0,3	0	0	250,4	255,9	178,1
УКУПНО		39,0	8,0	0	0	202,5	277,4	50,5

Изузетно велике разлике у броју обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту у ове три установе захтевају додатна истраживања.

III. Општи осврт на ургентна стања у педијатрији и дечјој хирургији у ИМД, УДК и 3 КБЦ-а

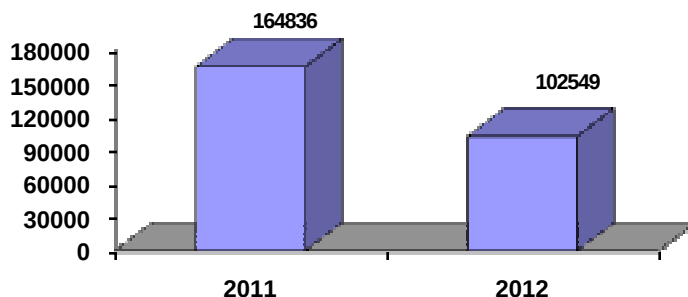
Овом анализом обухваћено је збрињавање хитних стања код деце у областима педијатрије и дечје хирургије у 5 стационарних здравствених установа у Београду.

ИМД и УДК врше збрињавање хитних стања 24 сата дневно, 182 дана у години, наизменично сваки други дан. Клиничко-болнички центри су укључени у систем дежурства сваки трећи дан.

За потребе ове анализе вршено је упоређивање рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у периоду јануар-децембар 2012. године са истим периодом 2011. године.

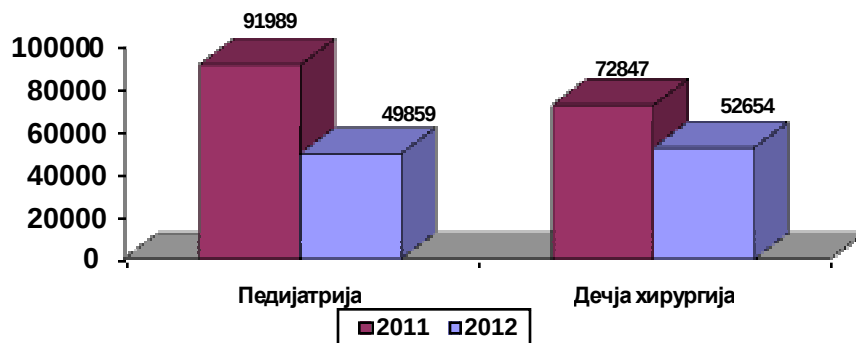
Посматрајући педијатрију и дечју хирургију у 2012. години укупно је прегледано 102.549 пацијената са ургентним стањем или обољењем. То је за 62.287 (38%) мање у односу на исти период 2011. године (графикон бр.79).

Графикон бр. 79. Број прегледаних хитних пацијената, 2011. и 2012. год.

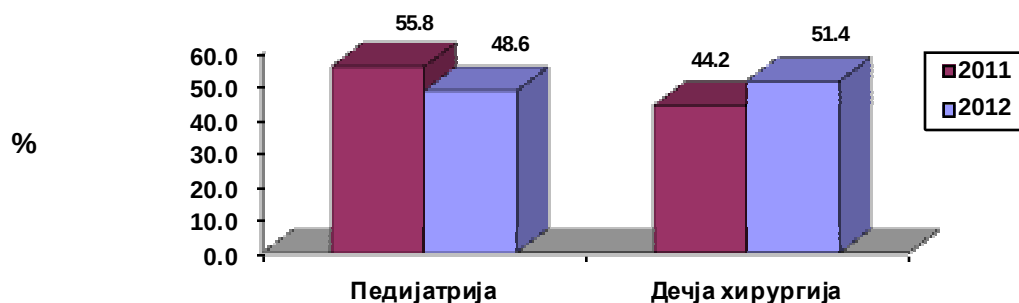
Број прегледаних хитних пацијената јесмањен и у педијатрији (за 46%) и у дечјој хирургији (за 28%) (графикон бр. 80).

Графикон бр.80. Број прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

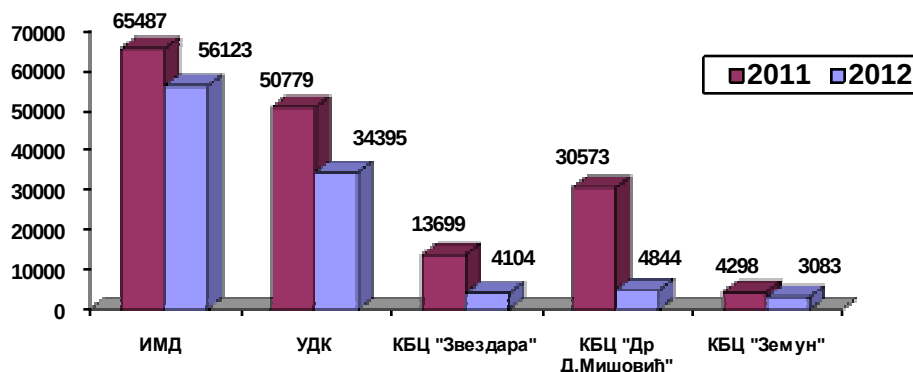
Од укупно прегледаних хитних пацијената нешто више од половине су били хируршки (51%), а око 49% педијатријски. (графикон бр.81). У 2011. години била је већа заступљеност педијатријских пацијената у односу на хируршке.

Графикон бр.81. Удео прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-децембар 2011. и јануар-децембар 2012. год.

Више од половине пацијената (54,7% или 56.123) било је прегледано у ИМД (графикон бр.82). У односу на исти период 2011. године број прегледаних хитних пацијената је смањену свим установама.

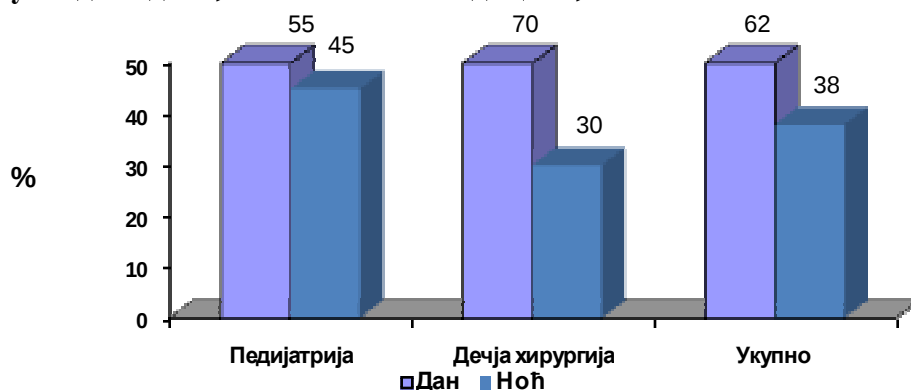
Графикон бр.82. Прегледани хитни пацијенти по установама, 2011. и 2012. год.

Од укупно 102.549 хитних пацијената у току дана прегледано је 64.036 или 62%, док је у току ноћи прегледано 38.513 или 38%.

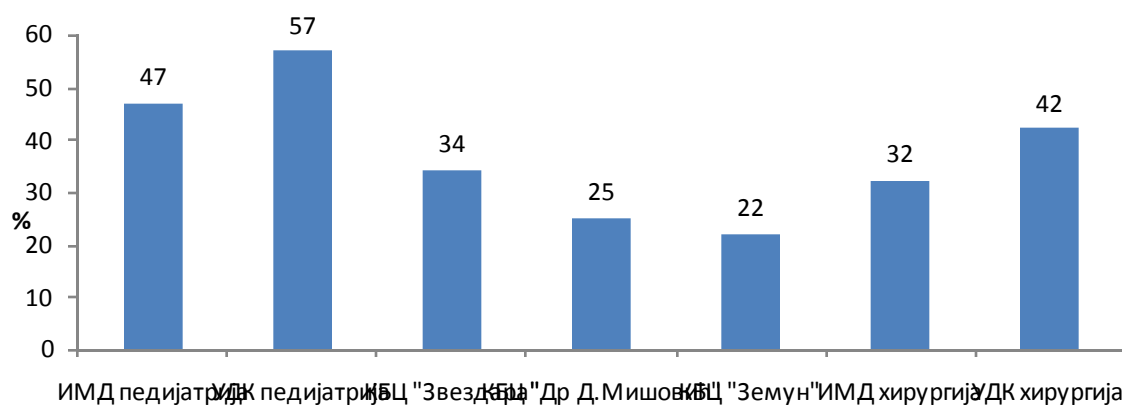
Посматрајући по областима медицине, у току ноћи, од 19 до 7 часова, је прегледано 45% пацијената у области педијатрије а 30% у области дечје хирургије (графикон бр. 83).

Графикон бр. 83. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у односу на доба дана, по областима медицине, 2012

Посматрајући педијатријске установе, уочава се разлика у заступљености прегледаних пацијената у односу на доба дана. У току ноћи највише је прегледаних пацијената на педијатрији УДК, и то је једина установа где је већи број прегледаних педијатријских пацијената ноћу у односу на дан. Најмања заступљеност прегледаних пацијената у току ноћи је у КБЦ „Земун-Београд“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“. У области дечје хирургије нешто већа заступљеност прегледаних пацијената у току ноћи је у УДК у односу на ИМД (графикон бр. 84.)

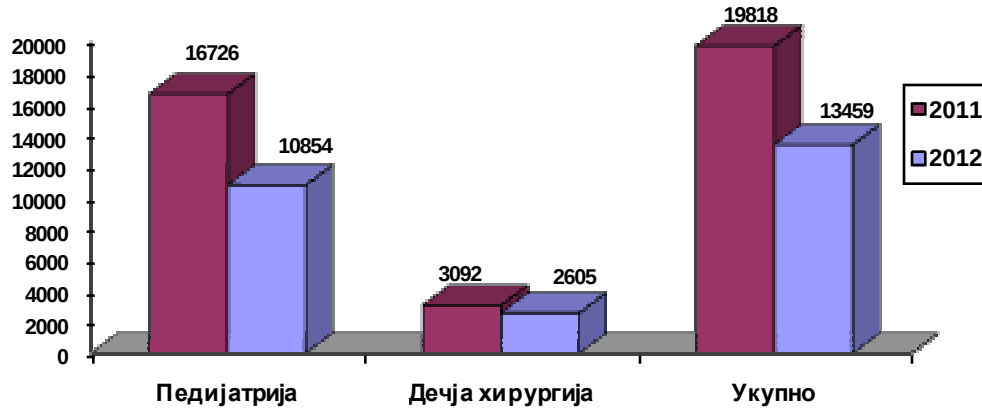
Графикон бр. 84. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи, по областима медицине и здравственим установама у години.

Сваки осми прегледани пацијент (13.1%, односно 13.459) био је хоспитализован (у 2011. години 12% или 19.818). Посматрајући по областима медицине, више хоспитализованих пацијената било је у области педијатрије,

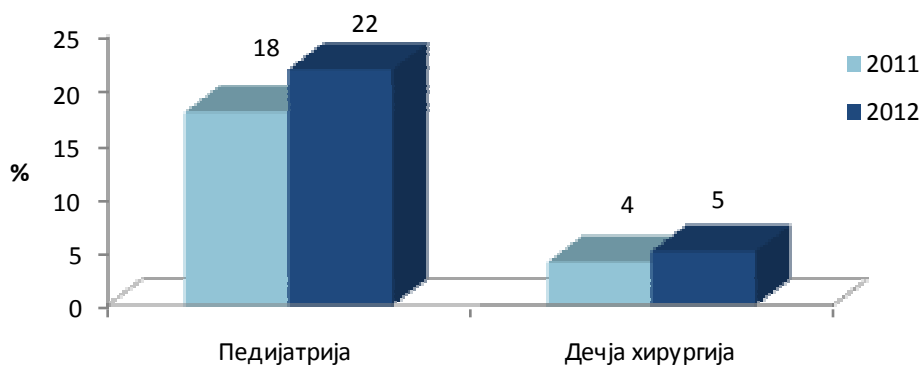
10.854 или 80,6%, док је у области дечје хирургије, било 2.605 или 19,4%. У односу на 2011. годину број хоспитализованих пацијената је смањен у свим областима. (графиконбр. 85).

Графикон бр. 85. Број хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, 2011. и 2012. год.

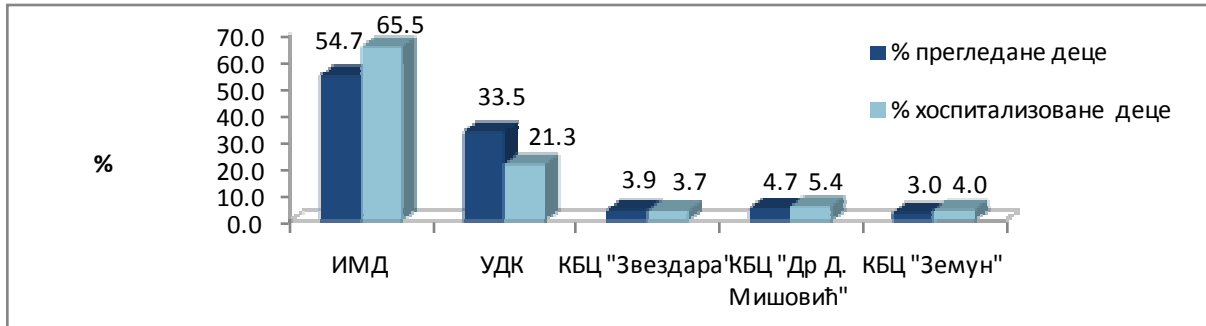
Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је већи у области педијатрије 22%, а док је у области дечје хирургије 5%, и већи је у односу на предходну годину у обе области (графиконбр. 86).

Графикон бр. 86. Проценат хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената 2012. год.

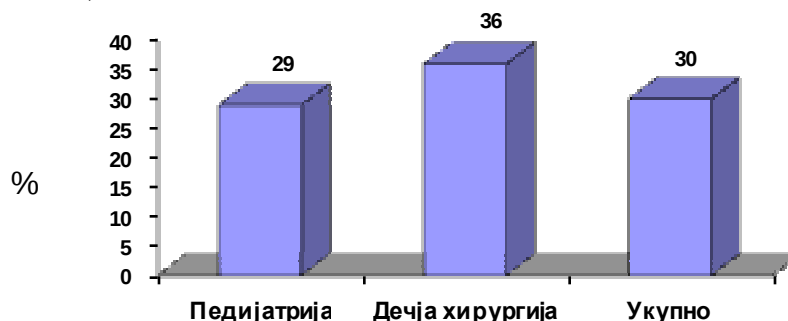
Анализирајући по здравственим установама уочава се да је навећи проценат хоспитализоване деце у ИМД (65%), а затим у УДК (21%), док је у КБЦ-овима тај проценат уједначен око 4% (графикон бр.87.)

Графикон бр. 87. Процентуална заступљеност прегледаних и хоспитализованих хитних педијатријских пацијената по установама, јануар – децембар 2012.год.

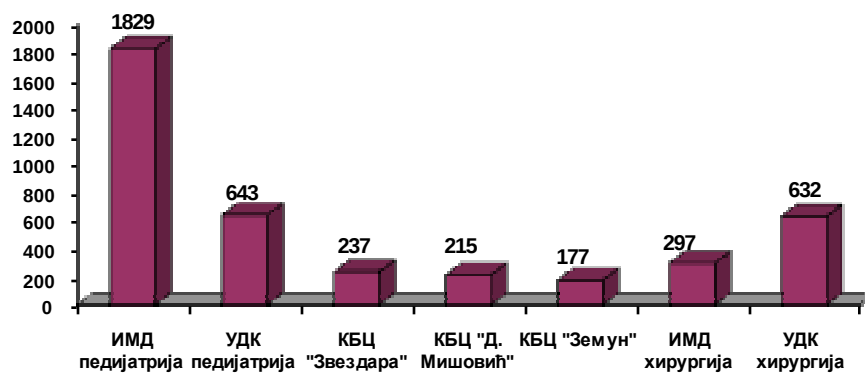
Од 13.459 хоспитализованих пацијената, 4.030 (30%) је хоспитализовано у току ноћи, а 9.429 у току дана. У области дечје хирургије хоспитализовано је 2.605 пацијената од којих 929 (36%) у току ноћи. У области педијатрије хоспитализовано је 10.854 пацијента, од којих 3.101 (29%) у току ноћи (графиконбр. 88).

Графикон бр. 88. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у току ноћи (од хоспитализованих) по областима медицине, 2012. год.

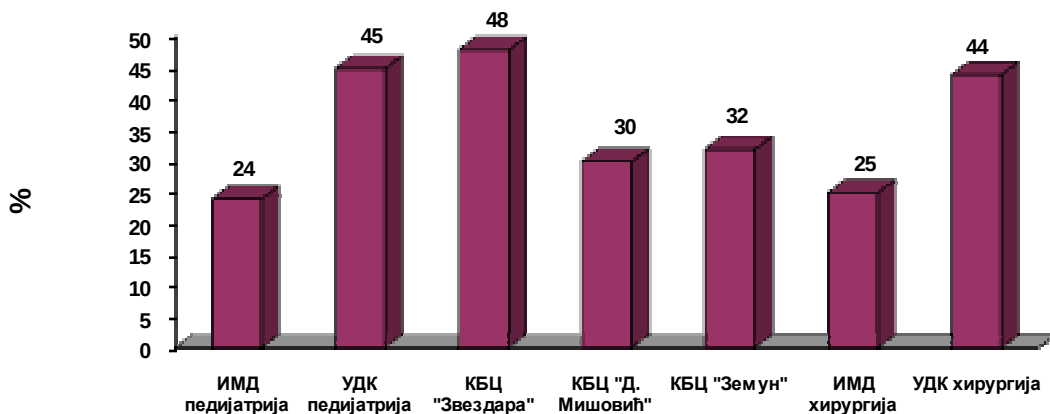
Највише хоспитализованих пацијената у току ноћи било је на педијатрији у ИМД (1.829 или 31,2% од укупног броја хоспитализованих), а затим УДК. Најмање хоспитализованих у току ноћи било је у КБЦ „Земун“. (графиконбр.89).

Графикон бр. 89. Број хоспитализованих пацијената у току ноћи по установама, 2012. год.

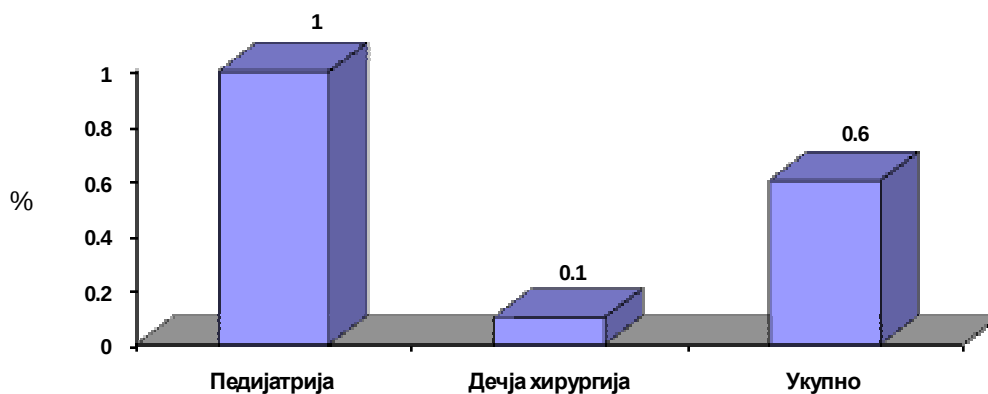
Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број укупно хоспитализованих хитних случајева је највећи у КБЦ „Звездара“ (од 499 хоспитализованих, 237 или 48% је хоспитализовано током ноћи). Високи проценти, око 45%, су и на педијатрији и на дечјој хирургији УДК. Најмање хоспитализованих пацијената у току ноћи је у ИМД, и у педијатрији и у дечјој хирургији, око 25% (графиконбр. 90).

Графикон бр. 90. Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број укупно хоспитализованих хитних пацијената, 2012. год.

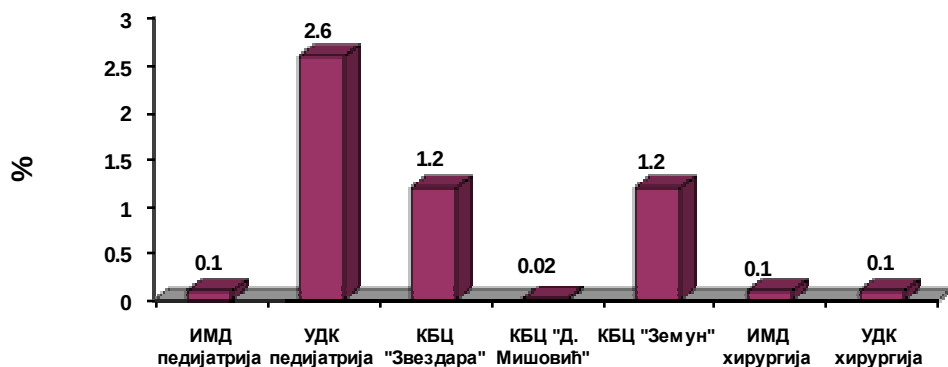
Од 102.549 прегледаних хитних пацијената, на лечење у друге установе упућено је 605 пацијената или 0,6%, од којих 537 педијатријских а 68 хируршких пацијената. Проценат педијатријских пацијената упућених на лечење у друге установе је 10 пута већи у односу на хируршке пацијенте (графиконбр. 91).

Графикон бр. 91. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине, 2012. год.

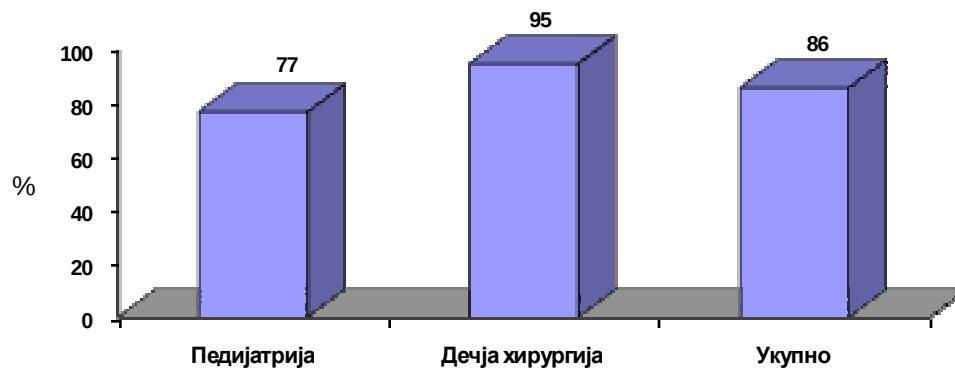
Посматрано по здравственим установама, највише пацијената упућених на лечење у друге здравствене установе било је на педијатрији УДК (426 пацијената или 2,6%), а затим у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Звездара“ по 1,2%. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ било је најмање пацијената који су упућени на лечење у друге установе (графикон бр.92).

Графикон бр. 92. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине и по здравственим установама у 2012. год.

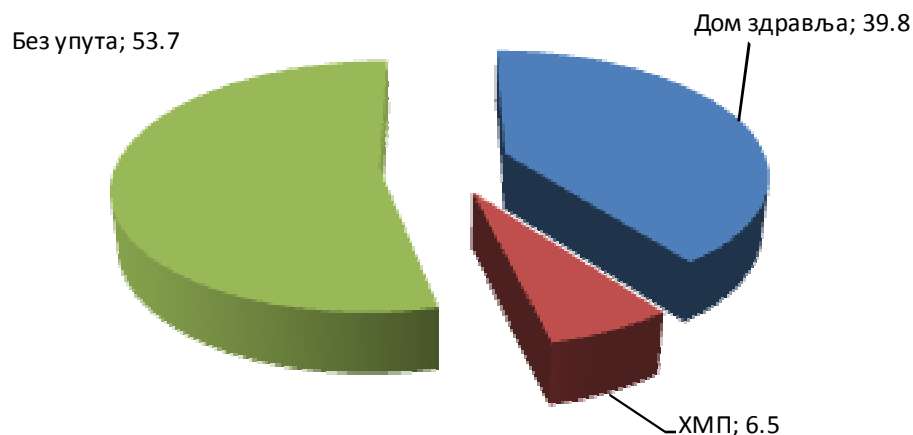
Највећи број прегледаних хитних пацијената 88.485 или 86% било је упућено на кућно лечење. Тај проценат је највећи у области дечје хирургије, где је чак 95% прегледане деце упућено на кућно лечење (графикон 93).

Графикон бр. 93. Проценат пацијената упућених на кућно лечење по областима медицине, 2012. год.

Од укупно прегледаних пацијената, скоро 40% су били пацијенти који су дошли са **упутом из дома здравља**, 6,5% пацијенти које је **довезла служба хитне медицинске помоћи**, а највећи проценат скоро 54% је користио здравствену заштиту **без упута** (графиконбр. 94).

Графикон бр. 94. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-децембар 2012. год.

Начин доласка хитних пацијената у здравствену установу разликује се по областима медицине.

Тако је **служба хитне помоћи** довезла 5% педијатријских пацијената (2.489), а 8% хируршких пацијената (4.187).

Са упутом из дома здравља је било 39,8% педијатријских пацијената (15.795) а 47,5% хируршких пацијената (24.993).

Пацијената без упута у педијатрији је било 53,7%, док је хируршких било 44,5%.

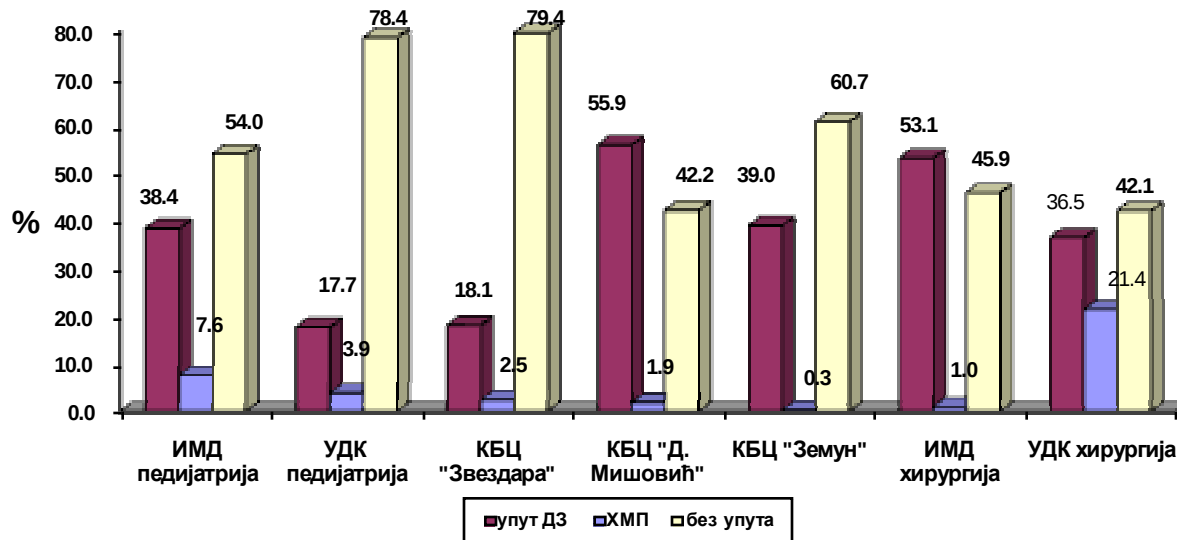
Разлике у начину доласка пацијената постоје и између здравствених установа.

Тако је **највише пацијената без упута**, око 80% од укупно прегледаних било у КБЦ „Звездара“ и на педијатрији УДК, а **најмање око 42%** у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и на дечјој хирургији УДК.

Служба хитне помоћи је довезла најмање пацијената у КБЦ „Земун“ (0,3%) и на хирургију ИМД (1%), а највише на хирургију УДК (21%).

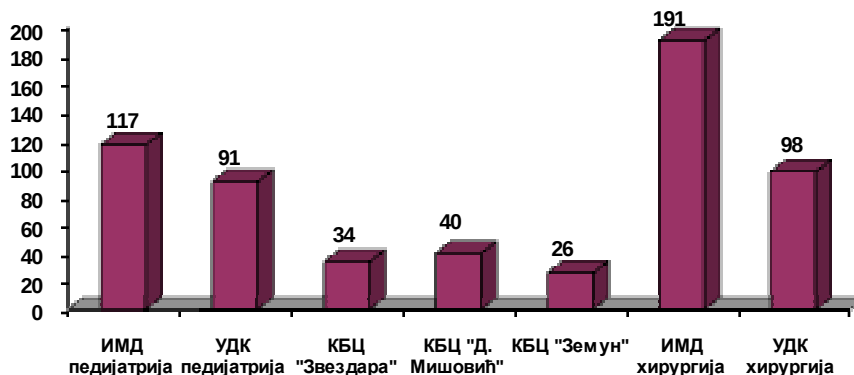
Са упутом из дома здравља највише пацијената је било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (56 %) и **хирургији ИМД 53 %**, а најмање око 18% на педијатрији УДК и КБЦ „Звездара“ (графиконбр. 95).

Графикон бр. 95. Пацијенти на хитном пријему према начину доласка и здравственим установама, јануар-децембар 2012. год.

Број прегледаних хитних пацијената у дане дежурства - дневна фреквенца је највећа у ИМД и на педијатрији (117 дневно прегледаних пацијената) и на дечјој хирургији (191 дневно прегледаних пацијент), а најмања у КБЦ „Земун-Београд“ (26). Дневна фреквенца је знатно већа у установама терцијарног нивоа у односу на КБЦ-ове (графиконбр. 96).

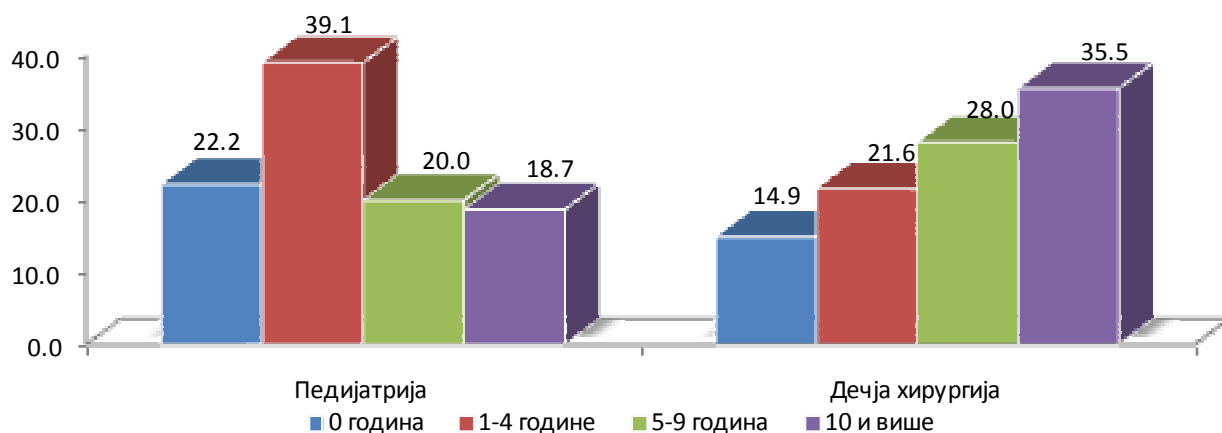
Графикон бр. 96. Просечан број прегледаних пацијената у дане хитног пријема, јануар-децембар 2012. год.

У области дечје хирургије од 52.654 прегледаних хитних пацијената, хоспитализовано је 2.605 од којих је 1.195 (45,9%) оперисано у првих 72 сата од болничког пријема. Проценат оперисаних нешто је већи у ИМД где је од 1.180 хоспитализованих оперисано 595 или 50,4%. У УДК од 1.425 хоспитализованих оперисано је 600 пацијената или 42,1%.

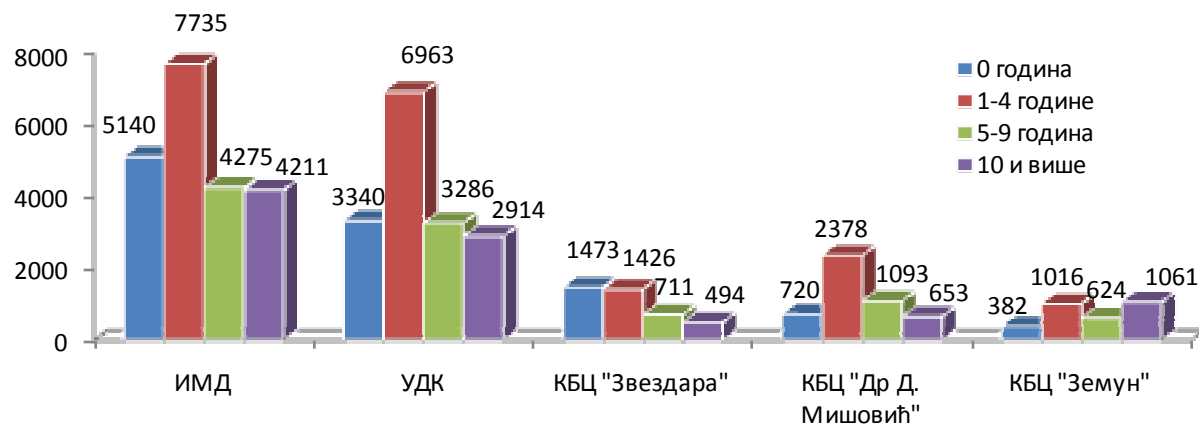
Посматрајући податке везане за узраст прегледане деце у току пријемних дана, запажа се да је у педијатријским амбулантама било највише мале деце узраста до 4 године (преко 60%) а у дечјим хируршким амбулантама је знатно већа заступљеност старије деце тако да је преко 60% прегледаних старије од 5 година (графикон бр. 97.).

Графикон бр. 97. Амбулантно прегледана деца према узрасту у педијатрији и дечјој хирургији 2012. год.

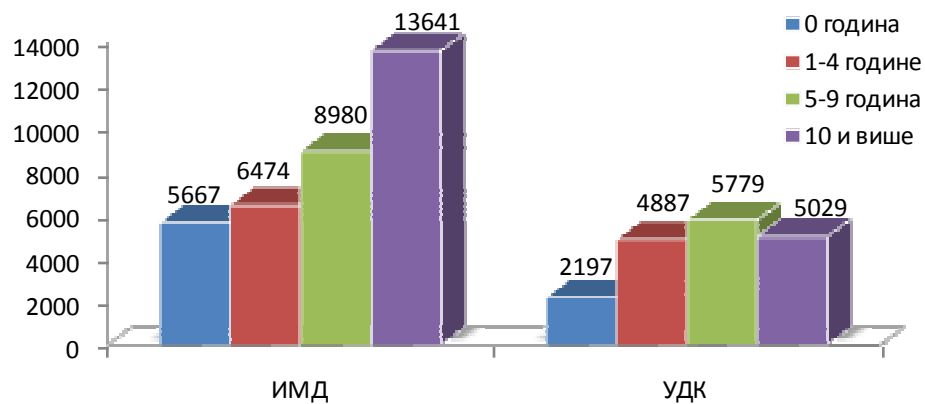
У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима педијатрије (графиконбр. 98.) највише прегледане деце је било у узрасту од 1 до 4 године у свим установама, осим у КБЦ „Земун“–Београд где је највише прегледане деце било у узрасту 10 и више година.

Графикон бр. 98. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној педијатријској амбуланти у току пријемног дана, јануар–децембар 2012. год.

У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима дечје хирургије (графиконбр. 99.) на ИМД највише прегледане деце је било узраста 10 и више година (13.641 или 39,2%), док су на УДК у највећем броју прегледана деца узраста 5 до 9 година (5.779 или 32,3%).

Графикон бр. 99. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној хируршкој амбуланти у току пријемног дана, јануар–децембар 2012. год.

IX Закључак са предлозима мера

На основу анализе добијених података из здравствених установа о збрињавању хитних стања у граду Београду, за период јануар–децембар 2012. године, може се закључити да је:

- Број прегледаних хитних одраслих пацијената у 2012. години износио је скоро 415.000 пацијената, од чега је највише хируршких пацијената 62,7%, док су 37,3% били хитни интернистички пацијенти.
- Смањен је број прегледаних пацијената, у односу на исти период 2011. године за 37.564 (8,3%). Посматрајући према областима, региструје се смањење у свим гранама медицине (за 17.431 или 10,1% у интерној медицини и неурологији; за 5.672 или 5,6% у хирургији; за 9.518 или 19,7% у урологији и за 7.918 или 8% у ортопедији и трауматологији), а повећање у области неурохирургије (за 2.975 или 9,1%).
- У односу на 2011. годину број прегледаних хитних пацијената је повећан у установама: УЦКЦС и ВМА док се смањење бележи у КБЦ „Бежанијска коса“ за 51,4%, КБЦ „Звездара“ 2,8%, КБЦ „Земун“ за 11,2% и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ за 30,9%—који и даље ради смањеним капацитетом због последица пожара. Разлог смањења броја прегледаних пацијената у установама је тај што су установе стриктно поштовале конкретна упутства о евидентирању кроз извештајне табеле.
- У УЦКЦС је било више од половине од укупног броја прегледаних пацијената (226.600), такође и највише хоспитализованих (16.783) и умрлих пацијената (1.477).
- У КБЦ „Звездара“, који има веће постељне капацитете и већи број здравствених радника од осталих клиничко-болничких центара, прегледано је 48.080 хитних пацијената, док је у КБЦ „Земун“ било 57.822, КБЦ „Бежанијска коса“ 36.782, ВМА 35.108 и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 7.844 прегледаних хитних пацијената.
- У току ноћи, укупно је прегледана скоро трећина пацијената (135.655 или 32,7% од укупног броја). Посматрано по установама, највише прегледаних пацијената било је у УЦКЦС (84.912, односно 62,5%).
- Сваки десети хитни пацијент је хоспитализован (41.736 односно 10,0%), што је мање у односу на претходне године.
- Постоји значајна разлика у проценту хоспитализованих пацијената између установа и креће се од 21,7% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ до 7,4% у УЦКЦС.

- Од укупно примљених хируршких пацијената на болничко лечење сваки други је оперисан у прва 72 сата од болничког пријема (47,1%), док су операције ређе код ортопедских (32,4%), неурохируршких (12,4%) и уролошких пацијената (11,9%).
- Смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема је завршено лечење код 2.270 пацијента (5,4%). Стопа леталитета највећа је на неурохирургији (7,2%).
- Највише смртних исхода у овом периоду од укупног броја умрлих било је у УЦ КЦС (65,0%).
- Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема је највећа у УЦ КЦС 8,8%, двоструко је мања у КБЦ „Бежанијска коса“ (4,8%) и КБЦ „Земун“ (4,0%). У КБЦ „Звездара“ је стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема 3,9%, у КБЦ Др „Драгиша Мишовић–Дедиње“ 0,2%, док према подацима из ВМА није било умрлих пацијената.
- Највећи број хитних пацијената (72,5%) је потражио помоћ директно (без упута) у служби хитног пријема у стационарним установама, служба хитне помоћи је довезла само 8,3% прегледаних пацијената, а сваки шести прегледани пацијент се прво обратио изабраном лекару па је у службу хитног пријема дошао са упутом из дома здравља (16,3%).
- У УЦ КЦС 88,1% прегледаних пацијената су били пацијенти без упута, који су дошли у сопственој организацији, на ВМА било је 51,1%, у КБЦ „Звездара“ 53,9%, КБЦ „Земун“ 53,9%, КБЦ „Бежанијска коса“ 56,1%. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ највише је било пацијената који су дошли са упутом из дома здравља (52,1%).
- Највећа оптерећеност-највећи број прегледаних хитних пацијената у току дана (рачунајући на дане када болница врши пријем хитних стања) је у ВМА (675), УЦ КЦС (620), а затим у КБЦ „Земун“ (318), у КБЦ „Звездара“ (259), КБЦ „Бежанијска коса“ (202), а најмање прегледаних хитних пацијената је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ (43).
- У односу на 2011. годину број обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту се повећава, изузев у ендоскопској и ултразвучној дијагностици. Највише лабораторијских анализа, скенер и ендоскопских прегледа по пацијенту урађено је у УЦ КЦС, а највише рентген (49,4%) и ултразвучних (47,3%) прегледа по пацијенту у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“.
- Постоје велике разлике у броју урађених дијагностичких услуга по пацијенту између болница. У УЦ КЦС уради се 1,7 лабораторијских услуга по

прегледаном пацијенту, у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ 1,3 и на ВМА 1,5. У КБЦ „Бежанијска коса“ на 2,9 прегледаних пацијената уради се 1 лабораторијска услуга, КБЦ „Земун“ 3,3 и КБЦ „Звездара“ скоро сваком четвртном прегледаном уради се једна лабораторијска услуга. У УЦ КЦС сваком шестом прегледаном у хитном пријаму уради се ЦТ (што је изузетно велики обухват), на ВМА уради се 1 ЦТ на 17 прегледаних у хитном пријему, у КБЦ „Земун“ се уради ЦТ на сваког 209-тог прегледаног у хитном пријему, у КБЦ „Бежанијска коса“ ЦТ преглед се уради на сваког 328-тог прегледаног, у КБЦ „Звездара“ 6. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ није урађен ниједан ЦТ преглед.

- У овом извештајном периоду неке здравствене установе (ВМА, Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић“) нису достављале све прописане извештајне табеле, односно тражене податке у складу са Стручно-методолошким упутством (посебно се односи на ургентну дијагностику).
- У болницама које **врше збрињавање хитних стања код деце и омладине старости до 18 година** прегледано је укупно 102.549 хитних пацијента, 62.287 прегледа мање него у 2011. години, што се делом може подвести под ефекте примене Методолошког упутства и тачнијег извештавања. Смањење у броју прегледаних пацијената регистровано је у свим установама а посебно у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“, КБЦ „Звездара“ и УДК. Од укупног броја прегледаних у 2012. години 12.031 пацијент (око 12%) је прегледан у овиму педијатријских одељења 3 КБЦ-а, а 90.518 пацијената у УДК и ИМД.
- Због смањеног броја прегледане деце смањена је и дневна фреквенца, односно број дневно прегледане деце у време дежурства. Дневна фреквенца је значајно већа у установама терцијарног нивоа у односу на КБЦ-ове. У области педијатрије дневна фреквенца је највећа у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ 117, Универзитетској дечјој клиници је 88, у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“, 40, у КБЦ „Звездара“ 34 и 26 у КБЦ „Земун“. У области дечје хирургије је 191 у ИМД а 98 у УДК.
- Нешто више од половине прегледане деце (53.654) су хируршки пацијенти. Око 46% хоспитализованих хируршких пацијената је оперисано у 72 сата од болничког пријема.
- Хоспитализовано је 13.459 деце односно свако осмо дете (13,1%).
- Највише хитних пацијената прегледано је у току дана 62% док је у току ноћи прегледано 38%. Већа заступљеност хитних прегледаних пацијената у ноћним

сатима је у области педијатрије (45%) у односу на дечју хирургију (30%). Уочава се да је заступљеност прегледа у току ноћи повећава у ИМД и УДК, док у КБЦ-овима расте број прегледа у току дана.

- Око 40% прегледане деце је било са упутом из дома здравља, око 6,5% је довезла служба ХМП, а највећи број око 54% су пацијенти који су дошли без упута у сопственој организацији. Хируршки пацијенти су у већем проценту долазили са упутом из дома здравља или их је довозила служба ХМП у односу на педијатријске.
- У области дечје хирургије чак 95% прегледане деце је враћено на кућно лечење, 0,1% је упућено у друге установе а око 5% је хоспитализовано. У области педијатрије 77% прегледане деце је враћено на кућно лечење, 22% је хоспитализовано а 1% је упућено у друге установе.
- Посматрано по календарским месецима, највећи број прегледаних пацијената на педијатрији је у периоду септембар-март, односно током јесени и зиме, због пораста респираторних инфекција у том периоду. У дечјој хирургији највећи број прегледаних је у зимским месецима.
- У односу на узраст пацијената, у педијатријским амбулантама највише је прегледано мале деце, узраста до 4. године, док су у хируршким амбулантама највише прегледана деца старија од 10 и више година.
- Не постоје подаци о морбидитету, односно о врсти и тежини болести-повреда прегледаних хитних пацијената. Чињеница да 53,7% пацијената долази у сопственој организацији (без упута изабраног лекара и без збрињавања од стране службе хитне медицинске помоћи), као и податак да је проценат хоспитализованих пацијената око 13,1%, односно да је чак 86% пацијената после прегледа враћено на кућно лечење, указује на могућност лакше патологије код већине прегледаних пацијената.
- Број услуга у 2012. години у оквиру ургентне дијагностике у установама које збрињавају педијатријску популацију се значајно смањио у односу на 2011. годину.
- Постоје велике разлике у броју обављених дијагностичких услуга по прегледаном пацијенту између здравствених установа и код одраслих пацијената и код деце, што захтева додатна истраживања.

* *
*

На основу напред изнетих констатација, а да би се унапредило збрињавање пацијената са хитним стањима, односно остварило равномерније коришћење расположивих здравствених капацитета, предлажу се следеће мере:

- Омогућити да се у што краћем року заврши реконструкција Клинике за хирургију КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, да би се ова болница пуним капацитетом укључила у збрињавање хитних стања.
- Наставити са активностима на отварању Ургентних центара у два клиничко-болничка центра, КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Земун“.
- До отварања наведених ургентних центара, размотрити могућност да се Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ укључи у систем дежурства са 3 уместо са досадашња 2 дана, а Војномедицинска академија са 2 дана, уместо једног, имајући у виду капацитете ових установа и број прегледаних хитних пацијената.
- Наставити са системом дежурства педијатријских одељења клиничко-болничких центара, чиме се омогућава растерећење установа терцијарног нивоа.
- С обзиром на сезонски карактер прегледаних хитних пацијената у области педијатрије (повећани број током јесени и зиме) и дечје хирургије (повећан број током зимских месеци) требало би планирати рад дежурних амбуланти у складу са сезонским оптерећењем.
- Треба настојати да се Стручно методолошко упутство за поступак извештавања о раду на збрињавању хитних стања што доследније примењује у здравственим установама које достављају месечне извештаје.
- Потребно је да и у наредном периоду, Градски завод за јавно здравље, Београд, настави координативни и стручно-методолошки рад са здравственим установама, а све у циљу објективнијег и тачнијег сагледавања актуелних приоритетних проблема и давања препорука за унапређење организације активности на збрињавању хитних стања у здравственим установама Београда.